

partiumi KÖZLÖNY

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS LAPJA

XX. ÉVFOLYAM
4. SZÁM

2010.
OKTÓBER 15.

20 OLDAL
Ára 2 lej

ISSN 1583 - 5782

JEGYZŐKÖNYV

mely felvételre 2010. május 28-án Nagyváradon,
az Egyházkerületi Közgyűlés rendes ülésén

Jelen vannak: Csűry István püspök, Kovács Zoltán főgondnok, Tolnay István világi főjegyző, Fazakas Sándor (Szőnyi Levente helyett), Sipos István esperes, Seres Géza esperes, Nagy Sándor esperes, Mikló Ferenc esperes, Lukács József esperes, Bogdán Zsolt esperes, Baracsi Levente, Tasnádi András, Varga Károly, Fodor Lajos, Rákosi Jenő, Boros István, Oláh Mihály, Gellén Sándor, Ecsedi Árpád (Keresztes Imre helyett), Mihály István, Sipos László, Kovács Sándor, Dobai Zoltán, Fülöp János, Csáki József Gedeon, Botos András, Szatmári Elemér (Veres Kovács Attila helyett), Forró László (Földesy Márta helyett), Józsa Ferenc, Szűcs András Ottó, Fehérvári Gyula, Kiss Miklós, Nagy Mihály és Püspök Sándor Csaba lelkészi jellegű tagok; továbbá dr. Vajda Sándor, Geréb Miklós, Nagy József, ifj. Pataki Károly, Pesti János, Tarr András, Varga Imre, Csűry Miklós, Venter Miklós (Lukács Sándor helyett), Török Ferenc, Kozma Gyula, Komádi Sándor, Torkos János, dr. Székely Szentmiklósi István és Brezóczky Sándor (Szabó Árpád helyett) világi tagok.

Az Intézmények képviselőiként jelen vannak: dr. Geréb Zsolt és Kánya Zsolt Attila (Kovács Irénke helyett). Tanácskozási joggal bíró tagok: Salánki Lóránt előadótanácsos, Forró László előadótanácsos, dr. Hermán M. János előadótanácsos, Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos, Máthé Edit jogtanácsos, Antal János előadótanácsos, Bogya Kis Mária Nőszövetségi elnök és Szűcs Éva katechetikai szakelőadó.

Távolmaradásukat igazolták: Szőnyi Levente, Sipos Miklós esperes, Gellért Gyula esperes, Fazakas Csaba esperes, Czapp István, Venter Miklós, ifj. Tolnay István, Kovácsné Papp Ibolya, Somogyi Berta, Zalánay István, Lovas Józsefné, Szabó Zsuzsanna.

Nem indokolták távolmaradásukat: Korda Zoltán, dr. Kovács Béla, Bara Csaba, Czaholi Tibor, Czinczér Attila, Márkus László, Fóris Károly, Kovács Gyula, Elekes Gyula, Csapó Ernő, Székely István, Szekeres Sándor, Gyapay Sándor, Kajtár Árpád, Kovács Jenő, B. Kovács Lajos, Cseke Attila, Pénczes Lajos, Demjén Attila, Szilágyi Éva, Lucza István, Major Andrea, Tokár Sándor és Vetési László.

Forró László előadótanácsos az ApCsel 2,12-13 versei alapján tartott igehirdetését követően Csűry István, püspök megköszöni a

szolgálatot, majd köszönti a közgyűlés tagjait, eredményes munkát kívánva a testület életére.

Szám: 1/2010

Tárgy: Közgyűlés megnyitása – Kovács Zoltán főgondnok

Kovács Zoltán főgondnok köszönti a Közgyűlés tagjait Dániel könyve 9. része 4. verse alapján: „*És imádkozám az Úrhoz, az én Istenemhez, és vallást tevék, és mondtam: Kérlek, oh Uram, nagy és rettenetes Isten, a ki megtartja a szövetséget és a kegyességet azoknak, a kik őt szeretik és teljesítik az ő parancsolatait.*” Mindig van miért, és kikért imádkozni – hangsúlyozza. Szüksős jövő áll előttünk, de vannak biztató jelek, amelyek reményre adhatnak okot. Kilenctven év után egyenlő jogú állampolgárai lehetünk hazánknak. Sikerek voltak, csak észre kell venni őket. Vannak nehézségeink is, amelyek nyilvánvaló jelet adják annak, hogy nemcsak a társadalmi életben vannak fellazulások, hanem az egyházi életben is. Egyre javulnak az egyházi szolgálat feltételei, de az érdeklődés csökkenő tendenciát mutat.

Szám: 2/2010

Tárgy: Számbavétel

Forró László közigazgatási előadótanácsos számbaveszi a jelenlevőket. Megállapítja, hogy 90 szavazójogosult tagból jelen van 56, hiányzik 34 (ebből 12 igazoltan).

Fentiek alapján Csűry István püspök-elnök megállapítja, hogy az ülés az 435/2010-es számú meghívó alapján szabályszerűen hivatott össze és határozatképes. A jegyzőkönyv hi-telesítésére felkéri Baracsi Levente lelkészi és Vajda Sándor világi tagokat.

Szám: 3/2010

Tárgy: Napirend megállapítása

Csűry István püspök felkéri a Közgyűlés tagjait, hogy tegyenek javaslatot a napirend kiegészítésére. Közgyűlés a meghívóban szereplő napirendet kiegészíti a következőkkel:

Szatmári Elemér lelképásztor kéri, hogy ügyrendi kérdésként a 21. tárgysorozati pontot a Püspöki bejelentések keretében tárgyalja a Közgyűlés.

Közgyűlés a kiegészítésekkel együtt elfogadja a napirendet.

Szám: 4/2010

Tárgy: Püspöki jelentés – előterjeszti Csűry István püspök

Csűry István püspök-elnök elmondja, hogy jelen Közgyűlés cikluszáró ülés, mely mér-földkőnek is tekinthető. Hálát ad azért, hogy mindig voltak szolgálattelvők, akik felvállalták a munka terhét. Mindezekben Isten vissza nem tartható szeretete segített meg minket. Ezt követően a következőket emeli ki jelentésében:

a. Baktalórántházán Trianoni megemlékezés lesz.

b. Az elmúlt időszakban részt vett nőszövetségi találkozók (Éradony, Temesvár), ifjúsági konferenciák és különféle igehirdetési szolgálatokon. Püspöki vizitációkat tartottak Lázári, Szénváralja, Hadadnásd gyülekezetekben és a református kollégiumokban és óvodákban.

c. Megemlékezik az elhunyt lelképásztorokról, akiknek emlékére 1 perces néma csenddel tiszteleg a Közgyűlés.

d. Beszámol a „Szeretethíd” programról, melyben a Királyhágómelléken kb. 3.000 ember vett részt.

e. Püspök kéri a Közgyűlés erkölcsi támogatását a Nagyvárad Református Kórház megalapításához. Elmondja, hogy e téma megbeszélésére kiváló alkalmat nyújtott a Varadinum ünnepség keretében szervezett fórum, melyen részt vettek Kalmár László, Velkei György és Vass Levente szakemberek. Csűry István kiemeli egy kanadai orvoscsoport biztatását és támogatását, akik használt orvosi műszereket ajánlottak fel kórházunknak.

f. Javasolja tiltakozó nyilatkozat kibocsátását a kongruák levágása tárgyában.

g. Püspök kéri a Közgyűlést, hogy közleményben fogalmazza meg álláspontját a magyar Parlamentben 2010. május 26-án elfogadott törvénnyel kapcsolatban, melynek értelmében a magyar állam kettős állampolgárságot biztosít a Kárpát-medencében élő magyarok számára, ezáltal elősegíti – többek között – a trianoni sebek gyógyulását.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a püspöki jelentést.

(Folytatása a 2. oldalon)

Közgyűlés megbizta az Egyházkerületi Elnökséget, hogy Nyilatkozatban tiltakozzék a Románia Kormánya által kezdeményezett alkotmányellenes megszorító intézkedések ellen. (1. számú melléklet)

Közgyűlés Közleményben üdvözi a magyar Parlamentben 2010. május 26-án megszavazott törvényt, amely kettős állampolgárságot biztosít a Kárpát-medencében élő magyarok számára. (2. számú melléklet)

Szám: 5/2010

Tárgy: Közigazgatási jelentés – előterjeszti Forró László közigazgatási előadótanácsos.

Forró László előadótanácsos jelentésében négy témakört határoz meg, úgymint gyülekezeti, egyházmegyei, lelkesítő és testületi kérdések. Kihangsúlyozza, hogy a kis gyülekezetek a létfenntartás nehézségeivel küszködnek, nem kis anyagi áldozatot vállalván. Egyházmegyéink életére is rányomja bélyegét a pénzügyi válság, de dicséretre méltó, hogy nincsenek jelentős elmaradásai a kerülettel szemben. Lelkészeink végzik a szolgálatot, ám vannak politikai begyűrűzések amelyek sokszor megrontják a közösségi életet. A testületek rendszeres gyűléseiket megtartották. Előadótanácsos továbbá megjegyzi, hogy az egyházkerület lélekszáma drasztikusan csökkent az utóbbi öt esztendőben, ami nemcsak a természetes apadásnak tudható be, hanem a lélekszám nem reális nyilvántartásának is. (3. számú melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a közigazgatási jelentést.

Szám: 6/2010

Tárgy: Közigazgatási Ellenőrző Bizottság jelentése – előterjeszti Varga Károly, az Ellenőrző Bizottság tagja

Varga Károly bizottsági tag jelentésében elismerően nyilatkozik az egyházkerület adminisztrációs tevékenységéről és megállapítja, hogy az elvégzett ellenőrzés nyomán mindent az érvényben lévő jogszabályok szerint vezetnek. (4. számú melléklet.)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a Közigazgatási Ellenőrző Bizottság jelentését.

Szám: 7/2010

Tárgy: Gazdasági jelentés – előterjeszti Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos (5.számú melléklet).

Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos beszámol az egyházkerület 2009. évi anyagi helyzetéről. A zárótételek 2009. december 31-én a következők voltak:

Bevétel: 2.095.180,00 lej
Kiadás: 2.094.534,00 lej
Egyenleg: 646,00 lej

Továbbá megállapítást nyer, hogy a gyülekezetek anyagi lehetőségei egyre csökkenő tendenciát mutatnak, hisz a záró egyenlegek esztendőről - esztendőre kevesebb értéket mutatnak.

Előadótanácsos hangsúlyozza, hogy a 2010-es évben az Egyházkerület gazdasági pénzügyi helyzete ráállt egy konszolidációs pályára. Ezt megerősítendő, javaslatot tesz az Egyházkerület és a Partiumi Keresztény Egyetem közötti bérleti szerződések megújítására, megemelt bérleti díjakkal.

A hozzászólások rendjén Szatmári Elemér lelkipásztor méltányosnak tartja a 3,5 lej/fő egyházkerületi központi járulékot, miközben van olyan egyházmegye, ahol 7 lej/fő az egyházmegyei járulék. Továbbá megkérdezi a gazdasági előadótanácsostól, hogy igaz-e, hogy az egyházkerület kölcsönt vett fel a teológiai szubvenció finanszírozása érdekében.

Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos elmondja, hogy nem kölcsönfelvétel történt, hanem átcsoportosítása a törlesztésnek a Nyugdíjintézzettel kötött megállapodás szerint.

Előadótanácsos a következő határozati javaslatot terjeszti a közgyűlés elé:

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület mint egyetemalapító intézmény a továbbiakban is testvérintézményként tekint a Partiumi Keresztény Egyetemre. A kölcsönös bizalom és támogatás jegyében a két intézmény között létrejövő új bérleti szerződés tekintetében, ami az Egyházkerület tulajdonában lévő egyetemi hasznosítású ingatlanokat illeti, Egyházkerület 4 euro/ négyzetméteres havi bért igényel a Partiumi Keresztény Egyetemtől a használatában lévő felületekért.

Feléri a Partiumi Keresztény Egyetem vezetőségét, hogy a következő iskolaév költségvetésének tervezésénél vegye figyelembe az Egyházkerület igényét. Közgyűlés megbizta az Egyházkerület vezetőségét, hogy az új bérszerződéseket megkösse.

Szám: 8/2010

Tárgy: Missziói jelentés - előterjeszti Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos. (6. számú melléklet.)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a missziói jelentést.

Szám: 9/2010

Tárgy: Nőszövetségi jelentés- előterjeszti Bogya Kis Mária nőszövetségi elnök. (7. számú melléklet.)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a nőszövetségi jelentést.

Szám: 10/2010

Tárgy: Ifjúsági jelentés – előterjeszti Fazakas Sándor varsolci lelkipásztor és Ecsedi Árpád KRISZ elnök

Luca István ifjúsági elnök jelentését Fazakas Sándor ismerteti, majd ezt követően Ecsedi Árpád elnök tesz jelentést a KRISZ évi munkájáról. (8., 9. számú melléklet.)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a ifjúsági jelentést, valamint a KRISZ jelentését.

Szám: 11/2010

Tárgy: Katekétikai jelentés – előterjeszti Fodor Lajos katekétikai előadó és Szűcs Éva szakelőadó (10-es számú melléklet).

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a katekétikai jelentést.

Szám: 12/2010

Tárgy: Tanügyi jelentés – előterjeszti Tolnay István tanügyi előadótanácsos

Előadótanácsos beszámolójában (11. számú melléklet) felhívja a figyelmet arra, hogy megjelent az új tanügyi törvény-tervezet, melynek vannak a kisebbségi és felekezeti oktatásra nézve pozitív vonatkozásai. Ám ez még nem jelent garanciát arra, hogy ezek meg is valósulnak. Javaslat alapján a Közgyűlés a következőket határozza:

1. Közgyűlés újból megerősíti eltökéltségét a 2001-ben kidolgozott Egyházkerületi Program célkitűzéseink megvalósításával kapcsolatban.

2. Közgyűlés támogatja a román tanügyi törvény módosításával kapcsolatos, a felekezeti oktatás teljes körű elismerését szavatoló törvényjavaslatot, amelyet a romániai elismert felekezetek közösen dolgoztak ki. Felkéri az RMDSZ illetékeseit, hogy a törvényhozás során érvényesítsék az erdélyi történelmi magyar egyházak intézményalapítói és fenntartói jogkörét, az általuk alapított vagy ezután alapítandó tanintézmények teljes körű állami finanszírozását.

3. Közgyűlés támogatja a Partiumi Keresztény Egyetem Vezető Tanácsának az egyetem rövid és hosszú távú fejlesztési koncepcióját, a szakok bővítésére, a teljes körű bolognai rendszer kiteljesítésére, a felnőttképzésre, az infrastrukturális fejlesztésre vonatkozóan.

4. Közgyűlés elismeréssel adózik a Pro Universitate Partium Alapítványának azért, hogy az Egyetem akkreditálása elnyeréséig jogi háttérrel biztosított az intézménynek és a nehéz körülmények ellenére eleget tett fenntartói jogkörének. Közgyűlés ugyanakkor meghagyja, hogy az akkreditált egyetemnek átadott és átadandó alapítványi vagyont az alapító beleegyezése nélkül elidegeníteni ne lehessen.

5. Közgyűlés felkéri az Egyházkerület Elnökségét, hogy körlevél kibocsátásával, lelkesítő karunk pedig templomi hirdetéssel segítse a Partiumi Keresztény Egyetem felvételi vizsgáira való jelentkezést.

6. Közgyűlés felkéri az egyházkerületi tanügyi, missziói és katekétikai ügyosztályait, hogy a 2010 első felében lezajlott tanintézményi vizitációk tapasztalatai alapján készítsenek cselekvési tervet református oktatásunk eljövendő rövid és hosszú távú feladatairól.

Szám: 13/2010

Tárgy: Kiadói- és Sajtóosztály jelentése – előterjeszti dr. Hermán M. János előadótanácsos (12. számú melléklet.)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a kiadói és sajtó osztály jelentését.

Szám: 14/2010

Tárgy: Külügyi- és Ökumenikus Osztály jelentése – előterjeszti Antal János előadótanácsos (13. számú melléklet.)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a Külügyi- és Ökumenikus Osztály jelentését.

Szám: 15/2010

Tárgy: Jogtanácsos jelentése – előterjeszti Máthé Edit jogtanácsos (14. számú melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a jogtanácsosi jelentést.

Szám: 16/2010

Tárgy: Műszaki előadó jelentése – előterjeszti Emődi Tamás helyett Forró László előadótanácsos (15. számú melléklet.)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a műszaki jelentést.

Szám: 17/2010

Tárgy: Lelkészértekezleti jelentés – előterjeszti Püskök Sándor Csaba elnök (16. számú melléklet.)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a lelkészértekezleti jelentést.

Szám: 18/2010

Tárgy: Átvilágító Bizottság jelentése – előterjeszti Püskök Sándor Csaba elnök (17. számú melléklet.)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a Átvilágító Bizottság jelentését.

Szám: 19/2010

Tárgy: Presbiteri Szövetség jelentése – előterjeszti László Kálmán, a Presbiteri Szövetség elnöke (18. számú melléklet.)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a Presbiteri Szövetség jelentését.

Szám: 20/2010

Tárgy: Közigazgatási ügyek – előterjeszti Forró László közigazgatási előadótanácsos

1. Választási Szabályzat módosításának kérdése:

Előadótanácsos módosításokat javasol a választási szabályzatban, a következők szerint:

– az általános rendelkezéseknél a főgondnokokra nézve is legyen érvényes a CNSAS-tól való átvilágítási kérelem bemutatása
– az elsőfokú rokonság csak az egy háztartásban élőkre vonatkozzék

– az EVB jog- és hatásköre a g.) ponttal egészüljön, miszerint: „Az egyházközségi, egyházmegyei és egyházkerületi jelöléseket, illetve választásokat követően az EVB szűrőpróbaszerű ellenőrzéseket végez”.

– a választói listára való felkerüléshez legkevesebb 2 jelölésre van szükség.

Közgyűlés egyöntetűen elfogadja a Választási Szabályzat módosítását az előterjesztés szerint, és kéri annak szöveges megjelenését.

2. Gyülekezetek minősítésének kérdése:

Előadótanácsos javasolja, hogy minősített gyülekezetnek számítson az 500 léleknél nagyobb, valamint az 50.000 lej önerőből biztosított anyagi háttérrel rendelkező gyülekezet.

Közgyűlés egyöntetűen elfogadja a gyülekezetek minősítésének új kritériumát, az előterjesztésnek megfelelően.

3. Teológiai beiskolázás kérdése:

Előadótanácsos javasolja, hogy továbbra is 4 fiú és 1 lány helyet biztosítsunk a Teológiai Intézetbe felvételizők számára. Mivel az Intézet áttért a bolognai rendszerre az idén nem lesznek végzős diákjaink, ezért a már kihelyezett segédlelkészek még 1 évig helyükön maradhatnak.

Közgyűlés egyetért azzal, hogy Egyházkerületünk a 2010/2011-es tanévben a négy fiú és egy lány számára biztosítson bejutó helyet a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben. Tekintettel a bolognai rendszerre való áttérésre, az Egyházkerületben kihelyezett segédlelkészek még egy évig szolgálati helyükön maradnak.

4. Végvári Református Egyházközség kérése:

Az Egyházközség a Közgyűlés engedélyt kéri, hogy a tulajdonában levő iskola bérleti díja fejében átvehessen egy halastavat és 30 Ha legelőt az önkormányzattól.

Közgyűlés engedélyezi, hogy a Végvári Református Egyházközség 30 Ha legelőt és egy halastavat átvegyen az önkormányzattól, az egyházközség tulajdonában lévő iskola bérleti díja fejében.

5. Síteri Református Egyházközség kérése:

Az egyházközség engedélyt kér, hogy 12 ár terület eladására és az eladott terület árát a a parókia felújítására fordítsa.

Közgyűlés jóváhagyja a 12 ár terület eladását és a vételár felhasználását a parókia javítási munkálatainak elvégzésére

6. Élesdi Református Egyházközség kérései:

Az Egyházközség engedélyt kér egy földterület parcellázására eladás céljából és 16 ár telek eladásához.

Közgyűlés jóváhagyja Élesdi Egyházközség kérését és engedélyt ad a parcellázásra, illetve a 16 ár telek eladására is, a kérelemben foglaltak szerint.

7. Fugyi Református Egyházközség kérése:

Egyházközség 4 házhely eladására kér engedélyt.

Közgyűlés engedélyezi a házhelyek eladását a kérelemben foglaltak szerint.

8. Feketető Református Egyházközség kérése:

Az Egyházközség 2 Ha legelő eladására kér engedélyt.

Közgyűlés engedélyezi a kérelemben szereplő 2 Ha legelő eladását.

9. Patóházi Református Egyházközség kérése: A Patóházi Református Egyházközség földterület cseréjére kér engedélyt.

Közgyűlés engedélyezi a földterület cseréjét, a kérelemben foglaltak szerint.

10. Belényesújlaki Református Egyházközség kérése:

Egyházközség 5 ár földterület eladására kér engedélyt.

Közgyűlés engedélyezi a kérelemben szereplő földterület eladását.

11. Krasznacégényi Református Egyházközség kérése:

Az Egyházközség iskolaépület eladására kér engedélyt.

Közgyűlés engedélyezi az iskolaépület eladását, a kérelemnek megfelelően.

12. Koltó-Katalini Református Egyházközség kérése:

Az Egyházközség 27,3 ár földterület eladására kér engedélyt.

Közgyűlés engedélyezi 27,3 ár földterület eladását, a kérelemben foglaltak szerint.

13. Apai Református Egyházközség kérése:

Egyházközség erdő eladására kér engedélyt.

Közgyűlés engedélyezi a kérelemben szereplő erdő eladását.

14. Borosjenői Református Egyházközség kérése:

Egyházközség 10 fő helyett 8 főre csökkentené a presbiterek számát.

Közgyűlés engedélyezi, hogy a Borosjenői Református Egyházközségben a presbitérium 10 főről 8 főre csökkenjen.

15. Aradi Református Egyházmegye kérése:

Tekintettel a Választási Szabályzat és Kánon idevonatkozó paragrafusára, miszerint csak 10 év szolgálattal rendelkező lelkipásztor pályázhat esperesi tisztségre, az egyházmegyei közgyűlés felmentést kér a Közgyűléstől Módi József számára a paragrafus alól, hivatkozva a Kánon Második rész, Második fejezet, 71-ik paragrafusára. Kérésük indoka az, hogy Módi Józsefet, az Aradi Egyházmegyébe kebelezett Ágyai Református Egyházközség lelkipásztorát jelölnek esperesnek, de nincs meg a megfelelő számú szolgálati éve.

Közgyűlés 2 nem és 4 tartózkodás mellett jóváhagyja Módi József ágyai lelkipásztor jelölését az Aradi Egyházmegye esperesi tisztségébe.

Szám: 21/2010

Tárgy: Zenei előadó jelentése – előterjeszti Oláh Mihály zenei előadó (19. számú melléklet.)
Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a zenei előadó jelentését.

Csűrű István püspök áldással bezárja a Közgyűlést.

k. m. f.

CSŰRY ISTVÁN
püspök

KOVÁCS ZOLTÁN
főgondnok

TOLNAY ISTVÁN
világi főjegyző

FAZAKS SÁNDOR
helyettes jegyző

Hitelesítők:
BARACSI LEVENTE lelkési tag
VAJDA SÁNDOR világi tag

JEGYZŐKÖNYV

mely felvétel 2010. július 8-án, Nagyváradon, az Igazgatótanács rendes ülésén

Jelen vannak: Csúry István püspök, Kovács Zoltán főgondnok, Szőnyi Levente megbízott lelkesítő főjegyző, Tolnay István világi főjegyző.

Továbbá jelen vannak: Varga Károly, Sipos László, Józsa Ferenc, Fülöp János, ifj. Tolnay István, Baracsi Levente, Fazakas Sándor, Tasnádi András lelkesítő jellegű tagok; dr. Kovács Béla, Csúry Miklós, dr. Vajda Sándor, Kovács Jenő, Török Ferenc világi igazgatótanácsosok, valamint Mihály István és Földesi Márta lelkesítő póttagok.

Tanácskozási joggal jelen vannak: Antal János előadótanácsos, Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos, László Kálmán a Presbiteri Szövetség elnöke, Forró László közigazgatási előadótanácsos, Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos, Máthé Edit jogtanácsos, Szűcs Éva katechetikai osztályvezető, dr. Hermán M. János levéltáros.

Távolmaradásukat igazolták: Püsk Sándor Csaba, Oláh Mihály, Geréb Miklós, dr. Székely Szentmiklósi István, Halász György, Fiók Imre, Gellén Sándor.

Nem indokolták távolmaradásukat: Koszorus István világi aljegyző, Szekeres Sándor, Czapp István, Kovács Gyula, Sipos Miklós, Czaholi Tibor, Pénez Lajos, Csapó Ernő, ifj. Pataki Károly, dr. Zalatnay István, Venter Miklós, Elekes Gyula, Fodor Lajos, Major Andrea, Bara Csaba, dr. Geréb Zsolt, Tokár Sándor a teológiai ifjúság képviselője, Luca István ifjúsági előadó és Vetési László szórványügyi előadó.

Igét hirdet Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos Neh 5,9-13 alapján. Nehémiás próféta korára emlékeztet, amikor a templomot és az istentiszteletet akarták felújítani és megújítani. A nép nemcsak fizikai szabadságra vágyott, hanem lelki szabadságra is: a bűnökben akart szabadulni. Ennek egyetlen útját látták: Isten törvényeinek szigorú betartását. Ez kell legyen a mi egyházunk útja is.

Szám: 14/2010

Tárgy: Számbavétel – Forró László közigazgatási előadótanácsos

Forró László közigazgatási előadótanácsos számbaveszi a jelenlevőket. Megállapítja, hogy 32 szavazójogosult igazgatótanácsos közül 19 van jelen. A szavazásra jogosultak közül 12 tag igazolatlanul hiányzik. A tanácskozási joggal bírók közül 8 tag van jelen, 7 hiányzik.

Fentiek alapján Csúry István püspök megállapítja, hogy az ülés az 657/2010-es számú meghívó alapján szabályszerűen hívott össze és határozatképes. A jegyzőkönyv hitelesítésére felkérik: ifj. Tolnay István és Kovács Jenő.

Szám: 15/2010

Tárgy: Napirend megállapítása – Csúry István püspök

Csúry István püspök felkéri az Igazgatótanács tagjait, hogy tegyenek javaslatot a napirend kiegészítésére.

– Baracsi Levente: Az Átvilágító Bizottság határozati javaslatai

– Csúry István: Felhívás az árvízkarosultak megsegítésére

– Forró László: - CE Szövetség beadványa

– Érmindszenti terv folytatása

Igazgatótanács a kiegészítésekkel egyútt elfogadja a napirendet.

Szám: 16/2010

Tárgy: Megnyitó – Kovács Zoltán főgondnok

Kovács Zoltán főgondnok köszönti az egybegyűlteket a Neh 4,6 versével. Beszámol beregszászi útjáról, ahol lelkes, egyházépítő munkát tapasztalt. Az emberekből optimizmus áradt, amely példaértékű lehet számunkra. Anyagi megszorítások, természeti csapások nehezítik a mi életünket, és ilyenkor nem könnyű optimistának lenni. De látva a nálunknál nehezebb sorsban élők lelkesedését, erőt kell merítenünk a harcokhoz. Népünket, híveinket nekünk kell biztatnunk, lelket önteni beléjük, hogy optimizmussal tekintsenek a jövőre.

Zárásként áldást kér az Igazgatótanács életére és tanácskozására.

Tudomásul szolgál.

Szám: 17/2010

Tárgy: Püspöki bejelentések – Csúry István püspök

Csúry István püspök két fontos eseményt emelt ki az elmúlt időszakból, amely meghatározta szolgálatát.

– Az Egyesült Államokban tett látogatás:

Amerikai körútja során Csúry István püspök Grand Rapids-ben részt vett a Református Világszövetség és a Református Ökumenikus Tanács egyesülésén. Ezen a tanácskozáson a két világszervezet közgyűlése egyen egyenként feloszlatta önmagát, és kimondták az egységesülést, megalakítva az egységes Közgyűlést. Fontosnak tartották, hogy a világ minden református egyháza egy nagy közös szervezetnek legyen a tagja. Ezt a szervezetet kell oly

mértékben megerősíteni, hogy a világ meghallhassa hangunkat (mint amilyen erővel bír a római katolikus egyház életében a Vatikán).

Az európai reformátusság már csak egy kicsiny szelete lett a nagy református szervezetnek. Eljutottunk oda, hogy Európán kívül sokkal több református él, mint Európában. Így történhetett meg az is, hogy az új szervezet vezetői (elnök, titkár) afrikai reformátusok lettek, a 22 tagú Vezető Tanácsban pedig csupán 3 európai református kapott helyet.

– Amerikai körútja során Csúry István püspök testvérkapcsolatot létesített a Lehigh Presbiteriánus Egyházzal. Meglátogatott néhány gyülekezetet, egyházi központot, ifjúsági tábort, és még egy családot is, akik beteg gyermeket nevelnek. Azt tapasztalta, hogy gazdaságon kiépített infrastruktúrával sokkal könnyebben lehet szeretetszolgálatot és missziót végezni. Mi mostohább körülmények között szolgálunk – sokszor erőnk felett is – református egyházunkért – állapítja meg.

A hozzászólások rendjén Forró László közigazgatási előadótanácsos elmondja, hogy a svájci reformátusok is szeretnének szorosabb kapcsolatot létesíteni velünk, Kelet-Európai reformátusokkal. Szeretnének tanulni tőlünk, főleg egyházszerkezeti kérdésekben, ugyanis amióta náluk nincs püspökség, darabokra szakadt a svájci református egyház.

Varga Károly lelkipásztor megkérdezi Csúry István püspök urat, hogy az amerikai magyar egyháztestek képviselve voltak-e Grand Rapids-ben?

Csúry István püspök elmondja, hogy a Kálvin Egyháznak is és a Független Magyar Egyháznak is volt egy-egy képviselője a nagygyűlésen, de nem volt szavazati joguk. Sajnálja, hogy amerikai látogatása során ezen magyar egyháztestek nem hívták meg őt magukhoz, igaz nem is volt előre egyeztetve velük a látogatás.

Tolnay István világi főjegyző szerint igaz, hogy elhalványult az amerikai református egyházakkal való kapcsolatunk, de nem szabad lemondani róluk. Meg kell szervezni egy hivatalos körutat, és végig kell látogatni őket, ahogy Tőkés László is tette ezt egykor sikeresen.

Antal János külügyi előadótanácsos, a delegáció tagjaként beszél az amerikai emigráció jelenlegi helyzetéről. Megállapítja, hogy a másfélmilliós lélekszámú magyarság folyamatosan fogy. Más amerikai kisebbségek jobban dolgoznak, többet tesznek identitásuk megőrzésért. Komoly propagandát végzett a múltban és végez ma is például az ortodox egyház.

Kovács Jenő igazgatótanácsos tapasztalattal mondja, hogy az ortodox egyháznak na-

gyon jó a protokoll-politikája. Tanulni lehet és kell tőlük. Kolostorokban luxushoteleket működtetnek, és külföldi vendégeiket „tejbenvajban fűrésztik”. Ezért tudnak mindenhol jelen lenni, támogatásokat szerezni.

Tolnay István világi főjegyző határozati javaslatot fogalmaz meg, miszerint:

Igazgatótanács üdvözlő és megelégedéssel nyugtazza Egyházkerületünk küldöttségének az Amerikai Egyesült Államokban tett látogatása eredményeit. Külön is örömet fejez ki a Lehigh Presbiterianus Egyházzal való kapcsolatfelvétel felett és ugyanakkor szorgalmazza a svájci reformátusokkal való kapcsolat megújítását.

Szám: 18/2010

Tárgy: Fizetések ügye – előterjesztés Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos.

Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos beszámol arról, hogy 2010. július 1-től a 118-as törvény alapján 25%-al csökkennek az állami fizetések. Mint ismeretes, a lelképásztorok fizetése két részből áll: állami kongrua és gyülekezeti alap. Az új törvény értelmében a lelkészi fizetések állami alapja csökken 25%-al. Mindez a szabályozás ígéret szerint 2011. január 1-vel megszűnik, és visszaáll a régi rend.

Ezek alapján két lehetőség áll fenn:

a. Automatikusan csökkennek a lelkészi fizetések olyan mértékben, ahogy az állami kongruák csökkennek.

b. Nem csökkenek a lelkészi fizetések, a többletkiadásokat pedig a gyülekezetek vállalják magukra. Ez a többlet-teherviselés csupán 6 hónapra szól.

Az előterjesztés meghallgatása után Kovács Jenő igazgatótanácsos azt mondja, hogy vigyázni kell a döntéssel, mert még nincs tisztázva Bukarestben a csökkentés mikéntje. Megtörténhet, hogy kongruákat is fogunk veszíteni (főleg világiakat), ami nagy érvágás lenne egy-egy gyülekezetnek, és még több kiadással terhelné őket.

Kovács Zoltán főgondnok javasolja, hogy az Igazgatótanács hozzon egy elvi döntést a fizetések ügyében, és a fizetéscsökkentés módszerének az ismeretében, cselekedjen a megfelelő módon.

Csúry István püspök javasolja, hogy valamilyen formában a fizetés-megmaradás mellett tartsunk ki. Sok lelképásztor vidéken él, nagy áldozatokat hoz a gyülekezetért és saját családjáért (sok esetben, mint egyedüli kereső). Ne csökkentjük a bérét, ne nehezítsük meg az életét.

Igazgatótanács figyelembe véve a 118/2010. törvény rendelkezését, amely szerint az egyházi alkalmazottak fizetésekiegészítése 2010. július elsejétől kezdve 6 hónapig az év fennmaradó részére 25%-os csökkenést szenved, figyelembe

véve továbbá a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Közgyűlésének azon határozatát, amelyben elítéli a kormány ezen alkotmányellenes lépését, elrendeli ennek a kiesésnek és járulékos költségeinek pótlását a gyülekezetek saját forrásaiból, annak érdekében, hogy az egyházi alkalmazottak fizetése erre az időszakra ne szenvedjen csökkenést.

Igazgatótanács úgy ítéli meg, hogy az állami forrásból kieső rész pótlása az életképes gyülekezeteknek nem okoz gondot, a kisgyülekezetek pedig a Magyar Kormány által folyósított fizetésekiegészítésből ezen kiesés 4 havi terhét viselni tudják.

Igazgatótanács tisztelettel megkéri a gyülekezeteket, ezek presbitériumait, hogy támogatólag hajtsák végre az Igazgatótanács döntését.

A továbbiakban Salánki Lóránt gazdasági előadótanácsos beszámol a központi járulékok elmaradásáról, és az egyházmegyéek tartozásairól, melyeket az 1. számú melléklet tartalmaz.

A gazdasági előadótanácsos továbbá beszámol a magyarországi árvízkarosultaknak szánt gyűjtésről, a beérkezett összegekről. Elmondja, hogy több gyülekezet és egyházmegye személyesen vitte el vagy utalta át az illetékes gyülekezetnek vagy Szeretetszolgálatnak az adományát. A jövőre nézve kéri, hogy azon gyülekezetek és egyházmegyéek, akik önállóan juttatják el támogatásaikat, értesítsék egyházkerületünket is erről, hogy lehessen egy átfogó képet kapni arról, hogy mekkora összeggel járult hozzá egész egyházkerületünk az árvízkarosultak megsegítésére.

Tudomásul szolgál.

Csúry István püspök elmondja, hogy a legújabbban Székelyföldet ért árvízpusztítások miatt egyházkerületünk körlevelet fog kibocsátani székely testvéreink megsegítése érdekében. Ez újabb gyűjtést csak azután kezdjük el, miután lezártuk a magyarországi gyűjtési akciót.

Tolnay István világi főjegyző beszámol arról, hogy a Tanügyi Osztály szervezésében a három Református Kollégiumban (Nagyvárad, Szatmár és Zilah), valamint a Partiumi Keresztyén Egyetemen gyűjtést szerveztek az árvízkarosultak javára. Javasolja, hogy ezt az adományt immár a székelyföldi bajbajutottak megsegítésére fordítsák.

Tudomásul szolgál.

Szám: 19/2010

Tárgy: Választások megszervezése. A CE Szövetség beadványa – előterjesztés Forró László közigazgatási előadótanácsos

Forró László közigazgatási előadótanácsos beszámol arról, hogy az egyházkerületünkben sorra kerülő egyházmegyei és egyházkerületi

választások az ütemterv szerint zajlanak. Nemsokára megkezdődnek az egyházmegyei jelölések.

Tudomásul szolgál.

Forró László közigazgatási előadótanácsos elmondja, hogy a CE Szövetség részéről beadvány érkezett az Igazgatótanácshoz, amelyben Nagy József lelképásztor, a CE Szövetség partiumi elnöke sérelmezi a Kánon azon paragrafusát, amely kimondja, hogy a különféle tisztségekre való jelölésnél nem javallott olyan személyeket jelölni, akik kapcsolatban állnak a CE Szövetséggel vagy a Zimányi-mozgalommal.

Az Egyházkerületi Választási Szabályzat sokat módosult az évek során, s bár a mostani sem tökéletes, de egy kipróbált szabályzat, amivel meg lehet szervezni a mostani választásokat. A Harangszóban is leközölték már, és mivel az idő sürget, nincs lehetőség azt módosítani.

A hozzászólások rendjén Baracsi Levente lelképásztor elmondja, hogy szerinte módosítani kell majd a szabályzatot, mert az a kitétel, miszerint „nem javasoljuk azoknak jelölését, akik a CE Szövetséghez tartoznak...”, diszkriminatív.

Tasnádi András lelképásztor megjegyzi, hogy a Választási Szabályzatot az Egyházkerületi Közgyűlés szavazta meg, így csak az változtathatja meg. Az Igazgatótanács csak javaslatot tehet a Közgyűlésnek, hogy a szabályzat eme pontját változtassa meg.

Kovács Zoltán főgondnok szerint, ha a Közgyűlés elfogadta a mostani Választási Szabályzatot, az EVB ezt kell figyelembe vegye, és ennek alapján kell levezesse a választást.

Igazgatótanács – figyelembe véve a CE Szövetség beadványát – a soron következő Rendes Közgyűlés elé terjeszti a Választási Szabályzat módosítását. Mindaddig a jelenlegi szabályzatot tekintik érvényesnek.

Szám: 20/2010

Tárgy: Az új magyar kormánnyal való egyeztetések – előterjesztés Csúry István püspök

Csúry István püspök beszámol arról, hogy találkozott Balogh Zoltán lelképásztorral, aki egyben Orbán Viktor miniszterelnök főtanácsosa, és felajánlotta segítségét és támogatását a jövőre nézve. Hasonló pozitív visszajelzéseket kapott Szászfalvi László csurgói lelképásztortól is, aki egyháziügyekkel foglalkozik az Orbán-kabinetben. Szászfalvi elmondta, hogy minden egyházkerület képviselőivel találkozott, és elégedettségének adott hangot, mert vannak komoly terveink, célkitűzéseink.

Forró László közigazgatási előadótanácsos elmondta, hogy Kóvér László FIDESZ képviselő is felvállalta képviselőtünk, és támogatásáról biztosított bennünket.

Tudomásul szolgál.

Szám: 21/2010

Tárgy: Érmindszenti terv folytatása – előterjesztő Forró László közigazgatási előadótanácsos

Forró László közigazgatási előadótanácsos elmondja, hogy a 2002 után kudarcba fulladt Érmindszenti Ifjúsági-, Kulturális és Egyházi Központ felépítésének a tervét folytatni kell. Az akkor elnyert, de később elorozott 320 millió Ft összeget újra fogjuk igényelni, hogy a központ felépülhessen. Tőkés László EP alelnök-képviselő zászlóvivője volt, és hisszük, lesz is ennek az ügynek.

Igazgatótanács egyöntetűen elfogadja, hogy egyházkerületünk az érmindszenti tervet folytassa, és az elorozott 320 millió Ft értékű támogatást pedig visszaigényelje azoktól, akik jogtalanul megszerzték. Megbízta az Egyházkerület Elnökségét egy az ügyvel kapcsolatos állásfoglalás kibocsátására és minden olyan lépés megtételére, amelynek nyomán az Egyházkerületnek megítélt pályázati összegnek újra a birtokába jutunk.

Szám: 22/2010

Tárgy: Közigazgatási ügyek – előterjesztő Forró László közigazgatási előadótanácsos

Forró László közigazgatási előadótanácsos beszámol arról, hogy Kaplonyban (Nagykárolyi Egyházmegye) lelkipásztor és Presbitérium nem tudott egyezsége jutni, aminek következtében a teljes Presbitérium lemondott. A gyülekezetben történt egyházmegyei Vizitációs Bizottság is megállapította az összeférhetlenséget, és javasolta az időközi presbiter-választás beindítását.

Igazgatótanács egyöntetűen elfogadja, hogy a Nagykarolyi Református Egyházmegyébe kebelezett Kaplonyi Református Egyházközségben új presbitériumot kell választani.

Szám: 23/2010

Tárgy: Személyi ügyek – előterjesztő Forró László közigazgatási előadótanácsos

Forró László, közigazgatási előadótanácsos ismerteti a személyi ügyeket, amelynek alapján az Igazgatótanács a következőket határozza:

1. Igazgatótanács elfogadja Zsakai Norbert nagykarolyi segédlelkész továbbtanulási kérelmét, aki egyházjogot szeretne tanulni a budapesti Károli Gáspár Református Egyetemen.

2. Igazgatótanács egyöntetűen jóváhagyja Bodnár Lajos boroskisjenői lelkipásztor kérését, aki GAW továbbta-

mulási ösztöndíjjal folytatná tanulmányait 2010. szeptember 15. – 2011. április 15. időszakban.

3. Igazgatótanács értesülve a húsvéti legációs helyek debreceni teológusok általi betöltéséről, egyöntetűen elhatározza, hogy a jövőben a legációs helyekből előbb a Kolozsváron tanuló diákjaink választhatnak, és csak a fennmaradó helyekből választhatnak az Erdélyi Református Egyházkerület diákjai, valamint a Debrecenben tanuló teológusok.

4. A Zilahi Református Egyházmegye vizitációs bizottsága megvizsgálta a Désházi Református Egyházközségből érkezett beadványt, és a helyszínen tájékozódott az ott uralkodó áldatlan helyzetről. Javaslatuk alapján Igazgatótanács egyöntetűen elfogadja, hogy a désházi gyülekezetet egy beszolgáló lelkipásztor adminisztrálja, akinek hatáskörébe tartozik majd a Presbitérium vezetése és a pénzügyi ügyvitel ellenőrzése. Igazgatótanács elfogadja Oláh Mihály javaslatát, miszerint a beszolgáló lelkipásztor személyéről a zilahi egyházmegye elnöksége döntson.

5. Igazgatótanács – belátva azt, hogy egyházkerületünknek jelenleg nincs főjegyzője – egyöntetűen elfogadja, hogy a következő választásokig Szőnyi Levente aljegyző legyen az egyházkerület megbízott főjegyzője.

Szám: 24/2010

Tárgy: Átvilágító Bizottság határozatai javaslatok – előterjesztő Baracsi Levente, az Átvilágító Bizottság tagja

Baracsi Levente, az Átvilágító Bizottság tagja beszámol arról, hogy ezidáig 26 személynek (19 lelkipásztor + 7 presbiter) vizsgálták meg az ügyiratait. A vizsgálatok alapján megállapított, hogy:

– 17 esetben nem azonosított dossziét a CNSAS.

– 1 esetben 18 év alatti volt a vizsgált személy (1989. december 22-ig).

– 4 lelkipásztor esetében megfigyelési dossziét talált a CNSAS.

– 4 lelkipásztor esetében megfigyelő (beépített, ügynöki) dossziét talált a CNSAS.

Az Átvilágító Bizottság tagjaival kezdődött a vizsgálat, melynek alapján megállapított, hogy:

– Püskök Sándor Csabának nem volt dossziéja;

– Gellén Sándornak nem volt dossziéja;

– Baracsi Leventének nem volt dossziéja;

– Tasnádi Andrásnak nem volt dossziéja;

– Rákosi Jenőnek nem volt dossziéja (18 év alatti volt).

A CNSAS által kibocsátott igazolások értelmében megállapított, hogy a következő személyeknek nem volt dossziéja: Antal János James, Árus Csongor László, Baracsi Levente, Borzási Gyula, Csűry István, Csűry Miklós, Farkas Antal, Gellén Sándor, Herdean Gianina Gyöngyi, Kerekes József István, Kovács Zoltán, László Júlia Gyöngyi, László Kálmán Barna, Máthé Edith, Módis András, Pálfi József, Püskök Sándor Csaba, Rákosi Jenő, Szűcs Imre, Sipos István, Tasnádi András, Tóbiás Tibor, Vincze Zoltán.

Négy lelkipásztor esetében megfigyelési dossziét talált a CNSAS, azaz olyan iratokat, amelyből kiderül, hogy őket megfigyelték, róluuk jelentéseket írtak. Ezek voltak: Borzási Gyula, Farkas Antal, Vincze Zoltán és Pálfi József. Ők nem működtek együtt a Securitate-val.

Négy lelkipásztor esetében megfigyelő dossziét talált a CNSAS, ami azt jelenti, hogy ők fedőnévvel ellátott, beépített ügynökök voltak, akik jelentéseket írtak más személyekről. Ezek voltak: Sipos István esperes, Nagy Sándor esperes, Csomay Árpád lelkipásztor és Veres Kovács Attila lelkipásztor.

A vaskos ügyiratok, jelentések átvizsgálása, majd az érintettekkel történő személyes beszélgetések alapján az Átvilágító Bizottság a következő határozati javaslatokat hozta:

Igazgatótanács 2 tartózkodással elfogadja, hogy Sipos István esperes az Átvilágító Bizottság Működési Szabályzata alapján a 4.1.a. paragrafus alapján ítélik meg.

Igazgatótanács 2 tartózkodással elfogadja, hogy Nagy Sándor esperes az Átvilágító Bizottság Működési Szabályzata alapján a 4.1.d. és a 4.1.g. paragrafusok alapján ítélik meg.

Igazgatótanács 2 tartózkodással elfogadja, hogy Csomay Árpád lelkipásztor az Átvilágító Bizottság Működési Szabályzata alapján a 4.1.h. és a 4.1.j. paragrafus alapján ítélik meg.

Igazgatótanács 2 tartózkodással elfogadja Veres Kovács Attila lelkipásztor az Átvilágító Bizottság Működési Szabályzata alapján a 4.1.h. és a 4.1.j. paragrafus alapján ítélik meg.

Csűry István püspök áldással bezárja az Igazgatótanács ülést.

k. m. f.

CSŰRY ISTVÁN
püspökKOVÁCS ZOLTÁN
főgondnokSZŐNYI LEVENTE
megbízott főjegyzőTOLNAY ISTVÁN
világi főjegyző

AZ ÁTVILÁGÍTÓ BIZOTTSÁG HATÁROZATAI

Jóváhagyta az Igazgatótanács 2010. július 8-án tartott rendes ülésén

Nem működtek együtt a titkosszolgálattal

C.N.S.A.S. P836/09-19.03.2009. számú
BIZONYLAT ügyében hozott 11/2010.
számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. által P836/09- 19.03.2009. szám alatt kiállított BIZONYLAT (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma: 480/ 2010.05.08.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként, fent nevezett atyánkfiaival kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak. Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

ANTAL János James
egyházkerületi külügyi tanácsos
nem működött együtt a kommunista titkosszolgálattal, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. május 10.
Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

C.N.S.A.S. 1135/16.02.2010 számú
IGAZOLÁS ügyében hozott 18/2010.
számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. 1135/16.02.2010 számú IGAZOLÁS alapján (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma: 510/2010.05.11.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként fentnevezett lelkipásztorral kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak. Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

ÁRUS Csongor László
lelkipásztor
semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálattal, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. június 24.
Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

C.N.S.A.S. P37/10 - 23.04.2010. számú
BIZONYLAT ügyében hozott 4/2010.
számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. által P37/10 - 23.04.2010. szám alatt kiállított BIZONYLAT (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma: 488/2010.05.10.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként, fent nevezett lelkipásztorral kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak. Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

BARACSI Levente Zoltán
lelkipásztor
nem működött együtt a kommunista titkosszolgálattal, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. május 10.
Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

Iratgyűjtő szám: I 161840

C.N.S.A.S. 2363/07.08.2007. számú
HATÁROZATA ügyében hozott 12/2010. számú
HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. 2363/07.08.2007. számú HATÁROZATA (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma 1248/2009.11.19) alapján tanulmányozta a megfigyelés folyamatát és körülményeit.

Mivel az érintettel szemben terhelő bizonyítékokat senki nem hozott fel, Átvilágító Bizottság megállapítja a következőket:

A megfigyelési dosszié szerint 1979-1983 között figyelte meg a titkosszolgálat „ellenséges és nacionalista-irredenta megnyilvánulások”, valamint „külföldiekkel fenntartott nem hivatalos kapcsolattartás” témakörben. Megfigyelési dossziéjának száma I 161840.

A személyes meghallgatás során Borzási Gyula kijelentette, hogy több ízben is

megpróbálta együttműködésre beszervezni a titkosszolgálat, amelyet ő elhárított. Tapasztalta, hogy rendszeresen megfigyelés alatt áll, egy ízben büntetést is kellett fizetnie amiatt, hogy külföldieket szállásolt el bejelentés nélkül. Németországból kapott énekeskönyvek miatt házkutatást is tartottak nála.

Fenti megállapítások figyelembevételével Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

BORZÁSI Gyula
lelkipásztor

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálattal, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. május 27.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
GELLÉN SÁNDOR bizottsági tag

CNSAS 514/29.01.2009 számú IGAZOLÁS
ügyében hozott 6/2010. számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a CNSAS által 514/29.01.2009 szám alatt kiállított IGAZOLÁS tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként fentnevezett lelkipásztorral kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak.

Fenti megállapítások figyelembevételével Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

CSÜRY István
lelkipásztor

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálattal, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. május 10.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

C.N.S.A.S. P3638/08- 14.10.2008. számú BIZONYLAT ügyében hozott 9/2010. számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/ 2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatl való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. által P3638/08- 14.10.2008. szám alatt kiállított BIZONYLAT (Igazgatótanács Hivatal iktatószáma: 445/ 2009.04.28.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként, fent nevezett atyánkfíával kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak. Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

CSÚRY Miklós
egyházkerületi közgyűlési tag
nem működött együtt a kommunista titkosszolgálatl, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. május 10.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

C.N.S.A.S. 8528/08.09.2009. számú IGAZOLÁS ügyében hozott 13/2010. számú HATÁROZAT

A KRE Igazgatótanácsának 28/2009. sz. határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatl való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. 8528/08.09.2009. számú IGAZOLÁS (Igazgatótanács Hivatal iktatószáma: 583/2010.5.27.) alapján tanulmányozta a megfigyelés folyamatát és körülményeit. Mivel az érintettel szemben terhelő bizonyítékokat senki nem hozott fel, Átvilágító Bizottság megállapítja a következőket:

A megfigyelési dosszié szerint 1979-1989 között figyelte meg a titkosszolgálat irodalmi tevékenysége, az Ady Endre Irodalmi Kör illetve különböző újságírókkal fenntartott kapcsolatai miatt. Megfigyelési fedőneve: „FRÁTILÁ”, megfigyelési dossziéjának száma: I 210985. A személyes meghallgatás során Farkas Antal megerősítette a dossziéjában található állításokat, miszerint irodalmi tevékenysége miatt megfigyelés alatt állt. Visszaemlékezése szerint nem származott hátránya abból, hogy megfigyelték.

Fenti megállapítások figyelembevételével Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

FARKAS Antal lelkipásztor

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálatl, annak ügynöke/informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. május 27.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

C.N.S.A.S. P2534/09- 24.09.2009. számú BIZONYLAT ügyében hozott 2/2010. számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/ 2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatl való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. által P2534/09-24.09.2009. szám alatt kiállított BIZONYLAT (Igazgatótanács Hivatal iktatószáma: 401/ 2010.04.14.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként, fent nevezett lelkipásztorral kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak. Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

GELLÉN Sándor Károly
lelkipásztor

nem működött együtt a kommunista titkosszolgálatl, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. május 10.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

CNSAS 516/29.01.2009. számú IGAZOLÁS ügyében hozott 7/2010. számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/ 2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatl való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a CNSAS által 516/29.01.2009. szám alatt kiállított IGAZOLÁS tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként fentnevezett lelkipásztorral kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak.

Fenti megállapítások figyelembevételével Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

HERDEAN Gianina Gyöngyi
lelkipásztor

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálatl, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. május 10.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

CNSAS 515/29.01.2009. számú IGAZOLÁS ügyében hozott 8/2010. számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/ 2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatl való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a CNSAS által 515/29.01.2009. szám alatt kiállított IGAZOLÁS tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként fentnevezett lelkipásztorral kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak.

Fenti megállapítások figyelembevételével Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

KEREKES József István
lelkipásztor

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálatl, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. május 10.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
RÁKOSI JENŐ bizottsági tag

C.N.S.A.S. P5545/01; P5100/07 . 12.05.2010 számú BIZONYLATA ügyében hozott 19/2010. számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/ 2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatl való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. P5545/01; P5100/07. 12.05.2010 számú BIZONYLATA alapján (Igazgatótanács Hivatal iktatószáma: 582/2010.05.27.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként fentnevezett lelkipásztorral kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak. Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

KOVÁCS Zoltán
egyházkerületi főgondnok

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálatl, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. június 24.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

C.N.S.A.S. P5782/09. 16.04.2010 számú BIZONYLATA ügyében hozott 20/2010. számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. P5782/09. 16.04.2010. számú BIZONYLATA alapján (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma: 593/2010.05.28.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként fentnevezettel kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak. Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

LÁSZLÓ Júlia Györgyi
egyházkerületi irodavezető

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálatral, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. június 24.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

C.N.S.A.S. P5781/09. 16.04.2010 számú BIZONYLATA ügyében hozott 21/2010. számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. P5781/09. 16.04.2010. számú BIZONYLATA alapján (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma: 592/2010.05.28.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként fentnevezettel kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak. Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

LÁSZLÓ Kálmán Barna
egyházkerületi presbiterszövetségi elnök

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálatral, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. június 24.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

C.N.S.A.S. P8457/01- 01.04.2009. számú BIZONYLAT ügyében hozott 10/2010. számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. által P8457/01- 01.04.2009. szám alatt kiállított BIZONYLAT (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma: 496/2010.05.10.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként, fent nevezett atyánkfiaival kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak. Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

MÁTHÉ Edith
egyházkerületi jogtanácsos

nem működött együtt a kommunista titkosszolgálatral, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. május 10.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
GELLÉN SÁNDOR bizottsági tag

C.N.S.A.S. P853/10. 20.05.2010 számú BIZONYLATA ügyében hozott 22/2010. számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. P853/10. 20.05.2010. számú BIZONYLATA alapján (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma: 718/2010.06.24.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként fentnevezettel kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak. Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

MÓDIS András
presbiter

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálatral, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. június 24.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
GELLÉN SÁNDOR bizottsági tag

C.N.S.A.S. 8527/08.09.2009 számú BIZONYLATA ügyében hozott 14/2010. számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. 8527/08.09.2009 számú HATÁROZATA alapján tanulmányozta a megfigyelés folyamatát és körülményeit.

Mivel az érintettel szemben terhelő bizonyítékokat senki nem hozott fel, Átvilágító Bizottság megállapítja a következőket:

A megfigyelési dosszié szerint 1988-1989 között figyelték meg „ártó megjegyzések” hangoztatása és „külföldi rádióadások hallgatása és híreinek továbbítása miatt”. Megfigyelési fedőneve: „IOSIF”. A személyes meghallgatás során Pálfi József beszámolt arról, hogy az 1989/90-es tanév első felében megpróbálták beszervezni, sikertelenül.

Fenti megállapítások figyelembevételével Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

PÁLFI József lelkipásztor

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálatral, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. május 27.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

C.N.S.A.S. P2181/09- 10.09.2009. számú BIZONYLAT ügyében hozott 1/2010. számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálatral való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. által P2181/09-10.09.2009. szám alatt kiállított BIZONYLAT (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma: 35/2010.01.08.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként, fent nevezett lelkipázsztossal kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak. Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

PÜSÖK Sándor Csaba
lelkipásztor

nem működött együtt a kommunista titkosszolgálatral, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. május 10.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

5/2010. számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság fent nevezett lelképásztorral kapcsolatosan megállapítja, hogy 1989. december 31-ig nem töltötte be 18. életévét.

A Végrehajtási Utasítás 1. pontja értelmében Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy RÁKOSI Jenő lelképásztor életkora miatt érintetlensége szavatolt.

Nagyvárad, 2010. május 10.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

C.N.S.A.S. 8467/07.07.2009. számú IGAZOLÁS ügyében hozott 16/2010. számú HATÁROZAT

A KRE Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. 8467/07.07.2009. számú IGAZOLÁS (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma: 1133/2009.10.28.) alapján tanulmányozta a kommunista titkosszolgálattal való együttműködés folyamatát és körülményeit.

Mivel az érintettel szemben terhelő bizonyítékokat senki nem hozott fel, Átvilágító Bizottság megállapítja a következőket:

A fenti IGAZOLÁS tanúsága szerint Sipos István lelképásztor 1979.03.01-én szervezte be a titkosszolgálat „CSABA” fedőnévvel. 1985.07.08-án kizárták az információs hálózattól. Ennek oka: hasznosítható jelentések hiánya, az együttműködés határozott visszautasítása. Hálózati dossziéjának száma: R 286199.

A személyes meghallgatás során Sipos István kijelentette, hogy csak pozitív jellegű jelentéseket volt hajlandó tenni. Informatori tevékenységének megszűnése után évekig zaklatták, ő igyekezett elkerülni a titkosszolgálattal való személyes találkozást és kapcsolatot.

Fenti megállapítások figyelembevételével Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

SIPOS István lelképásztor

a fellelhető adatok tanulmányozása, valamint a személyes meghallgatás után, a Működési Szabályzat 4.1. a. pontja alapján érintettet felmenti.

Nagyvárad, 2010. május 27.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
RÁKOSI JENŐ bizottsági tag

C.N.S.A.S. 1136/16.02.2010 számú IGAZOLÁS ügyében hozott 17/2010. számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. 1136/16.02.2010 számú IGAZOLÁS alapján (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma: 509/2010.05.11.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként fentnevezett lelképásztorral kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak.

Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

SZÜCS Imre
lelképásztor

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálattal, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. június 24.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

C.N.S.A.S. P649/10. 28.05.2010 számú BIZONYLATA ügyében hozott 23/2010. számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. P649/10. 28.05.2010. számú BIZONYLATA alapján (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma: 717/2010.06.24.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként fentnevezett lelképásztorral kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak. Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

TÓBIÁS Tibor
lelképásztor

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálattal, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. június 24.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

C.N.S.A.S. 8526/08.09.2009. számú IGAZOLÁS ügyében hozott 15/2010. számú HATÁROZAT

A KRE Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. 8526/08.09.2009. számú IGAZOLÁS (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma 585/2010.05.27.) alapján tanulmányozta a megfigyelés folyamatát és körülményeit.

Mivel az érintettel szemben terhelő bizonyítékokat senki nem hozott fel, Átvilágító Bizottság megállapítja a következőket:

A megfigyelési dosszié szerint 1989-ben figyelték meg „ártó megjegyzések” hangoztatása és „külföldi rádióadások hallgatása és híreinek továbbítása” miatt. Megfigyelési fedőneve: „ZOLTÁN”.

A személyes meghallgatás során Vincze Zoltán elmondta, hogy nem próbálta beszerezni a titkosszolgálat, a megfigyelést azonban tapasztalta, olyannyira, hogy számára „életformává” vált a megfigyelése.

Fenti megállapítások figyelembevételével Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

VINCZE Zoltán lelképásztor

semmilyen formában nem működött együtt a kommunista titkosszolgálattal, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. május 27.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
TASNÁDI ANDRÁS bizottsági tag

C.N.S.A.S. P6221/09-23.04.2010. számú BIZONYLAT ügyében hozott 3/2010. számú HATÁROZAT

A KRE Igazgatótanácsának 28/2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. által P6221/09-23.04.2010. szám alatt kiállított BIZONYLAT (Igazgatótanácsi Hivatal iktatószáma: 481/2010.05.10.) tanúsága szerint, a vonatkozó törvényes előírások alapján végzett ellenőrzés eredményeként, fent nevezett lelképásztorral

kapcsolatosan semmiféle dossziét nem azonosítottak. Fentiek alapján Átvilágító Bizottság megállapítja, hogy

TASNÁDI András Zsolt lelképásztor

nem működött együtt a kommunista titkosszolgálattal, annak ügynöke/ informátora nem volt.

Nagyvárad, 2010. május 10.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
GELLÉN SÁNDOR bizottsági tag

Együttműködtek a titkosszolgálattal

C.N.S.A.S. Iratgyűjtő szám: R 286194 (Eredeti megnevezés: Dosar personal Nr. 5011/ 1980.07.31- 1991.08.29) 140 lap, illetve R 288393 (Eredeti megnevezés: Mapa Anexa Nr. 4494/ 1979.05.04-1980.07.29.) 76 lap, ügyében hozott 24/2010. számú HATÁROZAT

A KRE Igazgatótanácsának 28/ 2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. R 286194 (Eredeti megnevezés: Dosar personal Nr. 5011/ 1980.07.31- 1991.08.29), illetve R 288393 (Eredeti megnevezés: Mapa Anexa Nr. 4494/ 1979.05.04-1980.07.29.) hálózati iratgyűjtők alapján tanulmányozta a kommunista titkosszolgálattal való együttműködés folyamatát és körülményeit, felfedve az iratgyűjtőben szereplő fedőneveket.

Érintettel szemben terhelő bizonyítékokat senki nem hozott fel.

Átvilágító Bizottság megállapítja a következőket: 1977. március 25-én keltezett jelentésében Ratiu Alexandru őrnagy jelenti, hogy az akkori Nagyvárad-Velencei segédlelkész visszautasítja a beszervezést. 1979. április 24-én Darlaci Ferenc őrnagy tartótiszt kompromittáló tényeken alapuló sikeres beszerzésről jelent az akkori patóházi református lelkipásztor kapcsán. Megbízatást kap a „BONE” ügyben, valamint más személyek megfigyelésében. A jelentéseket „KATONA” fedőnévvel írja alá. Együttműködési kötelezvényt beszervezésekor ír alá. Anyagi jutalmazásban két alkalommal részesült: 1980. április 15-én 300,00, valamint 1986. augusztus 7-én 500,00 lej összegekben.

Utolsó írott jelentése 1980. április 15-én kelt. Tevékenységéről szóló utolsó elemző jegyzet 1989. augusztus 4-ről maradt fenn, amelyben Sabău Dan hadnagy tartótiszt az elvégzendő ellenőrzések eredményétől teszi függővé az akkori fegyverszármahelyi református lelkipásztor alkalmasságát a hálózatban való megtartásra.

A személyes meghallgatás során Veres Kovács Attila lelkipásztor kijelenti, hogy erőszak és zsarolás nyomására iratták vele alá az együttműködési nyilatkozatot. Saját bevallása szerint igyekezett semleges, ártalmatlan jelentéseket írni. A szolgáltatott információkért kapott anyagi juttatásokkal kapcsolatban elmondja, hogy félreértés volt, neki akkor fogalma sem volt arról, hogy milyen elismervényt ír alá, véleménye szerint becsapták. Hivatkozik a rendszerváltozás utáni tenkei, valamint a 2009-ben tartott élesdi lelkesértekezletre, ahol többen is bevallották és megbánták tettüket a lelkesi kar előtt, így véleménye szerint ez az ügy már megkapta a kellő nyilvánosságot. Az 1989-es események után teljes mértékben megszakadt kapcsolata a titkosszolgálattal.

Fenti indoklások alapján Átvilágító Bizottság határozata:

VERES KOVÁCS Attila lelkipásztor

szervezett és titkos formában aktívan együttműködött a kommunista titkosszolgálattal, annak ügynöke/ informátora volt.

A fellelhető terhelő adatok tanulmányozása, valamint a személyes meghallgatás után, a Működési Szabályzat 4.1. h. pontja alapján érintettet elmarasztalja, és felszólítja arra, hogy lelkipásztori tisztségének kivételével, egyházi választott tisztségeiről azonnali hatállyal, írásban mondjon le, valamint a 4.1.j. pont alapján érintettet elmarasztalja, az illetékes fegyelmi bizottságnál feljelentést tesz és javasolja választói és választhatósági jogának 1-5 évre való felfüggesztését.

Nagyvárad, 2010. június 24.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
GELLÉN SÁNDOR bizottsági tag

ZÁRADÉK.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsa elfogadja, a kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság 24/2010. számú HATÁROZATÁT, nevezett lelkipásztor átvilágítása tárgyában.

Ugyanakkor elrendeli az átvilágítási Határozat érvénytelenítését, és az ügy újratárgyalását, amennyiben újabb adatok, bizonyítékok kerülnek elő.

C.N.S.A.S. Iratgyűjtő szám: R 286204 (Eredeti megnevezés: Dosar personal Nr. 6249/ 1985.03.23.- 1991.09.25.) 27 lap ügyében hozott 26/2010. számú HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/ 2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. R 286204 (Eredeti megnevezés: Dosar personal Nr. 6249/ 1985.03.23.- 1991.09.25.) hálózati iratgyűjtő alapján tanulmányozta a kommunista titkosszolgálattal való együttműködés folyamatát és körülményeit, felfedve az iratgyűjtőben szereplő fedőneveket.

Érintettel szemben terhelő bizonyítékokat senki nem hozott fel.

Átvilágító Bizottság megállapítja a következőket: 1983. március 23-án magyar nacionalista témakörben, valamint a Szerben lévő gyér informátori hálózat kiterjesztése céljából szervezik be. A bogdándi Milícia Őrsön Veres Mihai főhadnagy tartótiszt, Toth Ioan őrmester őrsparancsnok, és Erdei Zoltán őrmester jelenlétében, egy a malomban történt nacionalista hangvételű énekelés miatt. Ebben az időben helyettes tanárként dolgozik a széri iskolában. Megbízatást kap különböző személyek, kollégák megfigyelésére. A jelentéseket „MOLDOVAN ILIE” fedőnévvel írja alá. Együttműködési kötelezvényt beszervezésekor ír alá. Anyagi juttatásban két alkalommal részesül: 1986. november 10-én 300,00 lej, illetve 1987. november 9-én 300,00 lej összegekben. A dossziében nem található meg a

penzösszegek átvételét bizonyító elismervény, csupán a tartótiszt elemző jelentéseiben esik szó róluk. Ugyanígy a személyes ügyeinek rendezésében nyújtott titkosszolgálati támogatás is ilyen formában jelenik meg. Nem tartalmazza az iratsomó egyetlen általa írt jelentéseit sem. Tevékenységéről szóló utolsó elemző jelentés 1988. december 23-ról maradt fenn, amelyben Veres Mihai kapitány és Erdei Zoltán őrmester, tartótisztek konkrét feladatokkal bízzák meg, hasznosnak tartják a titkosszolgálati hálózatban való megtartását.

A személyes meghallgatás során Nagy Sándor lelkipásztor tagadja a beszervezést, állítása szerint kihasználta gyenge romantudását, valószínűleg ő félreérthette a szöveget, s azt hitte, hogy egy Moldovan Ilie nevű illetőnek kell esetleg elmondjon bizonyos információkat. Egy kihallgatás alkalmával meg is verték. Már 1984 óta készült a Teológiára, ezért figyelhettek meg. A Tökés László melletti kiállása miatt is megfigyelték, vallatták. Állítása szerint soha nem bízták meg mások megfigyelésével, megrendelésre senkiről sem írásbeli, sem szóbeli jelentést nem adott. Ha mégis aláírták vele valamit, arra vigyázott, hogy az senkire ne legyen terhelő. Véleménye szerint a kihallgatásokon elhangzottakra legfeljebb rábólintott. Soha pénzt fel nem vett a titkosszolgálattól, csodálkozik azon a vádon is, hogy „személyes problémáinak intézésében” segítettek volna. 1987 őszétől már nem is keresték.

Fenti indoklások alapján Átvilágító Bizottság határozata:

NAGY Sándor lelkipásztor

szervezett és titkos formában aktívan együttműködött a kommunista titkosszolgálattal, annak ügynöke/ informátora volt.

A fellelhető terhelő adatok tanulmányozása, valamint a személyes meghallgatás után, a Működési Szabályzat 4.1.d. pontja alapján érintettet az egyházkerület elnöksége révén írásos intézésben részesíti, valamint a 4.1.g. pont alapján érintettet elmarasztalja, az Egyházkerületi Közgyűlés előtt megtartott nyilvános bünvallásra szólítja fel.

Nagyvárad, 2010. június 24.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA elnök
BARACSI LEVENTE ZOLTÁN jegyző
GELLÉN SÁNDOR bizottsági tag

ZÁRADÉK. A KRE Igazgatótanácsa elfogadja, a kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság 26/2010. számú HATÁROZATÁT, nevezett lelkipásztor átvilágítása tárgyában.

Ugyanakkor elrendeli az átvilágítási Határozat érvénytelenítését, és az ügy újratárgyalását, amennyiben újabb adatok, bizonyítékok kerülnek elő.

C.N.S.A.S. Iratgyűjtő szám: R 289498/1

(Eredeti megnevezés: Dosar personal Nr. 5737/ 1983.06.04- 1991.01.23) 54 lap, illetve R 289498/2 (Eredeti megnevezés: Mapa Anexa Nr. 5737/ 1983.06.04-1991.01.23.) 78 lap, ügyében hozott 25/2010. számú

HATÁROZAT

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsának 28/ 2009. számú határozata értelmében létrejött, a kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság, a mai napon a rendelkezésére bocsátott, a C.N.S.A.S. R 289498/1 (Eredeti megnevezés: Dosar personal Nr. 5737/ 1983.06.04-1991.01.23), illetve R 289498/2 (Eredeti megnevezés: Mapa Anexa Nr. 5737/ 1983.06.04-1991.01.23.) számú hálózati iratgyűjtők alapján tanulmányozta a kommunista titkosszolgálattal való együttműködés folyamatát és körülményeit, felfedte az iratgyűjtőben szereplő fedőneveket.

Érintettel szemben terhelő bizonyítékokat senki nem hozott fel.

Átvilágító Bizottság megállapítja a következőket:

1983. június 2-án Bucureştean Lucian kapitány, tartótiszt szervezi be a kishatárforgalomban megjelenő gyér informátori hálózat kiterjesztése, valamint magyar nacionalista kérdéskörben az akkori domahidai református lelkipásztort. Megbízást kap különböző személyek, köztük lelkipásztorok megfigyelésében. A jelentéseket „ÁKOS” fedőnévvel írja alá. Együttműködési kötelezvényt beszervezésekor ír alá.

Anyagi jutalmazásban öt alkalommal részesült: 1984. augusztus 29-én 500,00, 1985. március 29-én 400,00, 1985. április 11-én 400,00, 1985. december 28-án 500,00, valamint 1986. szeptember 30-án 400,00 lej összegben. Utolsó írott jelentése 1987. november 7-én kelt. Tevékenységéről szóló utolsó

elemző jegyzet 1987. március 9-ről maradt fenn, amelyben Bucureştean Lucian kapitány tartótiszt konkrét nyomozati ügyekbe való irányítását határozza meg, valamint egyes lelkipásztorok megfigyelésére irányítja az akkori domahidai református lelkipásztort.

A személyes meghallgatás során Csomay Árpád lelkipásztor elmondja beszerzésének körülményeit: domahidi szolgálati idején a kishatár átlépő iránti kérélmekapcsán szervezték be, egy gyermekkori barátja (aki közben titkosszolgálati tiszt lett) közvetítésén keresztül. Fél évig ellenállt, de aztán beleegyezett a együttműködésbe. Igyekezett enyhe jelentéseket írni, de sokszor valótlanosságok leírására is kötelezték. Egy alkalommal kérte tőle a titkosszolgálat, hogy hozzon Magyarországról diverziós könyveket, a határnál elkapták, megbüntették. A büntetés visszafizetéséről elismervényt írt, ez érthető félre. A többi elismervényt is azért írta alá, mert azt hitte, a jogtalan büntetés visszafizetéseként történtek a juttatások. Kérték, jelentsen magyarországi lelkészekről, de ezt visszautasította. Bánja, hogy belekerült a titkosszolgálat hálózába, ezért büntudatot és lelkiismeret-furdalást érez. Hasznát nem húzta a beszerzéséből, hiszen mindig kis gyülekezetben szolgált.

Fenti indoklások alapján Átvilágító Bizottság határozata:

CSOMAY ÁRPÁD Zsigmond
lelkipásztor

szervezett és titkos formában aktívan együttműködött a kommunista titkosszolgálattal, annak ügynöke/ informátora volt.

A fellelhető terhelő adatok tanulmányozása, valamint a személyes meghallgatás után, a Működési Szabályzat 4.1. h. pontja alapján érintettet elmarasztalja, és felszólítja arra, hogy lelkipásztori tisztségének kivételével, egyházi választott tisztségeiről azonnali hatállyal, írásban mondjon le, valamint a 4.1.j. pont alapján érintettet elmarasztalja, az illetékes fegyelmi bizottságnál feljelentést tesz és javasolja választói és választhatósági jogának 1-5 évre való felfüggesztését.

Nagyvárad, 2010. június 24.

Átvilágító Bizottság nevében:

PÜSÖK SÁNDOR CSABA
elnök

BARACSI LEVENTE ZOLTÁN
jegyző

GELLÉN SÁNDOR
bizottsági tag

ZÁRADÉK.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsa elfogadja, a kommunista titkosszolgálattal való együttműködést vizsgáló Átvilágító Bizottság 25/2010. számú HATÁROZATÁT, nevezett lelkipásztor átvilágítása tárgyában.

Ugyanakkor elrendeli az átvilágítási Határozat érvénytelenítését, és az ügy újratárgyalását, amennyiben újabb adatok, bizonyítékok kerülnek elő.

Egyházi törvénycsomag készül, amely október végén, november elején kerülhet a Parlament elé – jelentette be a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium államtitkára Berekfürdőn. Szászfalvi László a IV. Kárpát-medencei Missziói- és Diakóniai Konferencián elmondta: a jelenleg hatályos jogszabályi rendszerből szeretnék az összes diszkriminációs elemet kivenni, vagyis úgy alakítják át a jogszabályokat, hogy az megfeleljen az egyenlő finanszírozás követelményének.

Az államtitkár szerint az első és legfontosabb lépés a kormányzat és az egyházak közötti bizalom visszaállítása, mert – mint mondta – bizalom nélkül nem működik a párbeszéd, és nem lehet nemzeti egységet teremteni. Úgy vélte, hogy az elmúlt három hónapban a kormányzat számos lépést tett a bizalom megalapozására. Szászfalvi László példaként az egy-

H Í R E K

házi közoktatási intézmények kiegészítő támogatását említette: elmondta, hogy már most kifizetnek 1,3 milliárd forintot az érintett iskoláknak, és a következő két évben egy közös megállapodás és ütemezés alapján visszajuttatják a törvénytelenül elmaradt további összegeket. Hozzátette: 655 millió forint pótlólagos támogatást adnak az egyházi kórházaknak, mert azok több olyan forrásból nem részesültek, amelyekből az állami kórházak kaptak. Az államtitkár elengedhetetlennek nevezte, hogy az államtól közfeladatot átvállaló egyházi intézmények, kórházak, iskolák, szociális intézmények, közgyűjtemények ugyanolyan mértékű állami támogatást kapjanak, mint az önkormányzati intézmények.

Szászfalvi László hangsúlyozta, hogy a történelmi egyházakat stratégiai szövetségesnek tekinti a Fidesz-KDNP kormány. A közös összefogásban együtt szeretnék felemelni a Kárpát-medencei magyarságot, valamint – mint fogalmazott – kivezetni az országot a szociális, erkölcsi és morális válságból. Az államtitkár a stratégiai szövetség szerves részének nevezte az egyházi missziókat is.

A IV. Kárpát-medencei Missziói- és Diakóniai Konferenciát október 3-6. között tartotta a Református Missziói Központ. A berekfürdői rendezvényre csaknem kétszázan látogattak el, többségében a különböző szakmissziós területeken szolgálatot teljesítők, valamint az egyházmegyék és egyházkerületek missziói és diakóniai felelősei.

(MTI)

Esküt tettek az új elöljárók

A Szatmári Református Egyházmegye hat esztendőre megválasztott új tisztségviselői szeptember 24-én délelőtt a Szatmárnémeti-Láncos templomban ünnepélyes keretek között letették az esküt.

Szeptember 24-én a Szatmárnémeti-Láncos templomban alakuló ülést tartott a Szatmári Református Egyházmegye Közgyűlése. A hat évre megválasztott új tisztségviselők ünnepélyes keretek között tették le az Anyaszentegyház iránti hűségüküket. Kovács Sándor, az egyházmegye új esperese pedig megtartotta székfoglaló beszédét.

Istentisztelettel kezdődött

Az ünnepség istentisztelettel vette kezdetét, amelyen a magyarországi Szatmári Református Egyházmegye esperese, Bartha Gyula hirdetett igét. Az esperes prédikációjában hangsúlyozta, hogy az egyházi vezetők számára a legfontosabb dolog a szüntelen szolgálat, amiért sohasem várhatnak hálát az emberektől. „Soha ne várj köszönetet azért, amit tettél! Mottód pedig mindenkor ez legyen: A jutalmam az volt, hogy tehettem” – helyezte az új egyházi vezetők szívére a jó tanácsot Bartha Gyula. Az igehirdetés után Sipos Miklós esperes felkérésére Fodor Elemér pusztaadói lelkipásztor az egyházmegyei választások lebonyolításáról szóló jelentésében egyértelművé tette, hogy azok teljesen szabályszerűen és törvényesen történtek, fellebbezésekre pedig nem került sor, így a megválasztott tisztségviselők beiktathatók. Ezek után Sipos Miklós eddigi esperes, aki 16 éven át vezette az egyházmegyét, köszö-

netet mondott mindazoknak, akik támogatták munkájában, majd Isten gazdag áldását kérte az új vezetőségre.

Eskütétel, székfoglaló

A leköszönő esperes üdvözlő szavai után került sor a megválasztottak eskütételére.

Az eskü szövegét az egyházmegye rangidős lelkipásztor, Kovács Ferenc szatmárhegyi lelkipásztor olvasta fel, majd áldást kért az új tisztségviselők életére és munkájára. Az eskütételt követően Kovács Sándor, a Szatmári Református Egyházmegye új esperese megtartotta székfoglaló beszédét, amely Pál apostol Zsidókhöz írt levelének egy részletére épült: „Az igaz pedig hitből él. Aki meghátrál, abban nem gyönyörködik a lelkem. De mi nem vagyunk a meghátrálás emberei, hogy elveszünk, hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk” (Zsid 10, 38-39).

Az új esperes beszédében megemlítette, hogy ez volt az a bibliai íge, amely 1980 nyarán a végzős teológiai hallgatók tablóján mottóul szolgált és azóta is ez a vezérlő adott erőt számára a továbbmenetelhez. „30 évvel ezelőtt végeztem el a Teológiát. Itt, a Szatmárnémeti-Láncos templomban voltam segédlelkész, majd hat és fél évig Kisbáonyban szolgáltam, ezt követően pedig már több, mint két évtizede az egri reformátusok pásztorává váltam” – ismertette életútját az egyházmegye új vezetője.

Székfoglaló beszédében köszönetet mondott volt professzorainak, esperes elődeinek, szüleinek és családjának, akik mindenkor támogatták munkájában, majd Istentől bölcs szívet, hitet, szeretetet, békességet, alázatot és

engedelmességet kért, hogy méltó vezetője lehessen a Krisztus Anyaszentegyházának.

Az új főgondnok tervei

Ezt követően Csúry Miklós, az egyházmegye új főgondnoka ismertette terveit, amelyek között megemlítette, hogy minden erőből támogatni kell, hogy az egyházkerületnek saját egészségügyi hálózata legyen, amelyet Ft. Csúry István püspök annak idején a székfoglaló beszédében is kiemelt. A főgondnok továbbá fontosnak tartja, hogy a nagyváradi székhelyű Partiumi Keresztény Egyetemnek Szatmárnémetiben is minél hamarabb kihelyezett tagozata legyen. Ezen kívül támogatná az egyházkerületnek azt a javaslatát is, hogy Érmindszenten, Ady Endre szülőhelyén egy református logisztikai üdülőközpont jöjjön létre.

Püspöki köszöntő

Az ünnepség végén Ft. Csúry István püspök köszöntötte a megválasztott és beiktatott új egyházmegyei vezetőket: Csúry Miklós főgondnokot úgy is, mint első unokatestvérét, majd Kovács Sándor esperest, akivel 1980-ban együtt fejezték be teológiai tanulmányaikat. „Erőforrás voltatok, vagytok és lesztek népünk számára” – mondta bizakodva az egyházkerület főpásztorára. Az ünnepi istentisztelet a 90. szoltár közös eléneklésével ért véget.

2010. szeptember 25.

IFJ. KOSZTA ENDRE

(SZATMÁRI FRISS ÚJSÁG)

Templomszentelés Patóházán

A patóházai református templom felújítása alkalmából október 3-án, vasárnap templomszentelési ünnepséget tartottak.

Vasárnap délután három órára zsúfolásig megtelt imádságos és hálátelt szívű hívekkel a teljesen felújított patóházai református templom, amelyet ünnepélyes keretek között Ft. Csúry István, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke áldott meg és szentelt fel.

Az egyházkerület főpásztora a Bibliavetési Kalauz által kijelölt újszövetségi részből hirdetett igét a Jelenések könyvének hetedik fejezetéből.

A püspök prédikációjában méltatta a patóházai reformátusok összefogását, az Isten

Háza iránti áldozatvállalásukat, amelyet dicséretesnek nevezett.

Ünnepi szolgálatok

A közel három óra hosszú elhúzódott ünnepi istentiszteleten Máthé Róbert, a Patóházai Református Egyházközség lelkipásztor, a megjelent vendégek köszöntése után részletes beszámolót tartott a templomfelújítás menetéről, méltatva mindazokat az adományozókat, akiknek segítségével sikerült újjávarázsolni a templomot. A köszöntések után ünnepi műsort mutattak be a helyi vallásos és konfirmáns gyermekek, versekkel és énekekkel szolgált a gyülekezet ifjúsági kórusa, valamint fellépett

a Szatmári Református Egyházmegye Lelkipásztor Kórusa is. Az ünnepségen megjelentek a patóházai görög katolikus és ortodox hívek lelkipásztorai is, akik elismerően szóltak a templomfelújítás kapcsán. A hálaadó istentisztelet záró és egyben legfontosabb momentumaként Ft. Csúry István megáldotta a megújult református templomot és Isten gazdag áldását kérte a patóházai reformátusok életére. Az ünnepi esemény a nemzeti imádságnak, a Himnusznak a közös eléneklésével ért véget.

2010. október 4.

IFJ. KOSZTA ENDRE

(SZATMÁRI FRISS ÚJSÁG)

BEMUTATKOZNAK A PÜSPÖKJELÖLTEK

CSÚRY ISTVÁN, VÁRAD-ÓSSI LELEKIPÁSZTOR, PÜSPÖK, PÜSPÖKJELÖLT

Az Úr talán nagyobb szolgálatra kíván elhívni

Főjegyzői, majd helyettesítói, végül egy csónka mandátum erejéig püspöki megbízatással látta el a Királyhágómelléki Református Egyházkerület elöljárói tisztségét. Csúry István a 2010-es választáson a teljes, hatéves mandátum elnyerésért indult.

– Ünnepélyes eskütétele óta nyolc hónap telt el. Mit jelentett az Ön számára ennek a rövid, de „tényleges” püspöki szolgálatnak a kezdete?

– A beiktatásom hatalmas lelki élmény volt. Belegondoltam abba, hogy még jó néhányan körülöttem joggal elérhették volna ezt a tisztességet, „mégis én vagyok”, aki betöltöm, akkor éreztem át igazán, hogy mit jelent Isten nagy szeretete, nagy kegyelme, ami felülről éppen az én irányomba fordult. Alkalmat adott egy néhány napos „lelki gyakorlatra”: néztek szembe azzal, hogy ez miért is történt így. A leglényegesebb felismerés: rájöttem, hogy az Úristen talán ezzel még nagyobb alázatosságra és még nagyobb szolgálatra kíván elhívni. Rájöttem: ennek a szolgálatnak kell ténylegesen odaállítania a Krisztus keresztyé alá. Tehát nem valamilyen viselkedés-, avagy magatartásváltoztatásról van szó, hanem arról, hogy a Kereszt alatt lenni, annak, aki vagyok, és ebből a helyzetből elfogadnom azt az állapotot, amibe kerültem. Nagy lelki élmény volt, és utána következtek a feladatok, amelyeket frissen fől vállaltam, vagy amelyeket folytatni kell.

– Mik voltak az átmeneti időszak legfontosabb kezdeményezései?

– Az egyház tanítói-nevelői funkcióját elsődlegesnek tekintem. Próbáltam nagyobb lépésekkel haladni, hogy az egyház a felekezeti oktatás belekerüljön abba a mederbe, amelyikben volt, ezt a medret kell bővíteni és szélesíteni erőnk szerint. Fontos eredmény, hogy a szatmárnémeti iskolánk visszakerült az eredeti ingatlanunkba. Az évnnyitó napján volt a lelektetés alkalma, amikor hangsúlyoztam, hogy ez nem valamilyen önfeladati örömezzet bennünket, hanem arra, hogy nagyobb felelősséggel és kötelességtudással tanuljunk és tanítsunk.

De hadd beszéljek arról, ami egészen új javaslat: az egyház egészségügy-missziója. Egyesek felhántorgatták, hogy az egyház megint felvállal egy többletterhet, amire nincs pénz; mások teológiai oldalról kérdezték meg: miért vállalkozunk fel ezt a pluszfeladatot, amikor az egyháznak megvan a maga precízen megszabott feladatköre. Mindig is hangsúlyoztam, hogy valóban az Ige teológiáját tartom a leglényegesebbnek. Azt, amit a reformátorok annak idején hirdettek, hogy az Ige a központ, s minden egyebet az igehirdetésből kell leágaztatni. Kigondoltam azt a gyakorlati kérdést, hogy az

igehirdetésből kilépve kell ezt a missziót felvállalni. Jézus, amikor áldozócsütörtökön elment a tanítványok szeme láttán, akkor azt mondta, hogy ... ott vannak a betegek, gyógyítástok őket. Ez ma nem a lelki feladata, hiszen ő nem ért hozzá, hanem az orvosé. Azt hiszem, hogy itt, a Partiumban, Erdélyben a magyar emberek legnagyobb problémája, hogy igen-igen kiszolgáltatottak egészségügyi szempontból. Az orvosok azzal kínlódnak, hogy nem tudnak előrelépni, az egyház azzal, hogy mit tud ilyen helyzetben, akár lelki gondozói szinten is nyújtani a betegeknek. Éppen ezért Krisztus szava nyomán ennek a két intézménynek egymás mellé kell állnia, egymást kiegészítve, egymást támogatva kell lépnie ezen a területen. Már sokan álltak az ügy mellé. Elsősorban az orvosoktól kaptam pozitív visszajelzést: végre, valami új! Tudják, hogy az egyház tekintélye, kapcsolatai révén könnyebben kap Nyugat-Európából, sőt Óceánon túlról is segítséget, de valóban látnak benne alternatívát, kiegészítő lehetőséget. Hogy megnyugtassam az aggályoskodókat: ez az egyháznak nem kerül külön összegbe, hiszen az elgondolás kiegészült azzal, hogy létre kell hoznunk egy betegbiztosítási rendszert, egy egészségbiztosítási keretet, ami nem külön egyházi intézmény lenne, hanem egy bank bevonásával, menedzselésével, precízitásával és kontrolljával kialakított és működtetett, átlátható, naprakész rendszer. Kezdetben, amíg kialakulnak a dolgok, a betegeinket baráti intézményekbe vinnénk át, olyanokhoz, akikkel már jó kapcsolatunk van, ilyen a debreceni Klinika vagy a Segítő Jobb, s utána, amikor létre tudjuk hozni a kórházunkat, ezek a baráti intézmények a szakembereiket küldenek el. Itt megteremtőnk a személyi, műszerezettségi és egyéb feltételeket, amelyek alapján az egészségmisszió elindulna. Nemcsak a betegek részére volna fontos az intézmény, hiszen lehetőséget biztosítana a fiatal orvosok képzésére, idősebbek továbbképzésére is. Mindannak, ami Nyugaton már évtizedek óta működik, semmi akadály nincs, hogy nálunk is beindulhasson.

– Tudna egy-két konkrétabb dolgot is mondani a tero megalapításával kapcsolatban? Mikor indulhatna be ez az intézmény?

– A Segítő Jobb és a Királyhágómelléki Egyházkerület képviselői kidolgoztak egy tervezetet, amit a magyar kormány előre láthatólag novemberben fog tárgyalni. Elgondolásunk szerint a magyar kormányt kellene „helyzetbe hozni”, hiszen felfigyeltünk mindarra, amit indulása pillanatában megfogalmazott az egységes kárpát-medencei magyarságpolitikára vonatkozóan. Ami azt jelenti, hogy a

kárpát-medencei magyarság problémáit is egységesen fogja kezelni: egységes oktatáspolitikát, egységes egészségpolitikát szándékszik létrehozni. Azt hiszem, és megerősítést is kaptam arra nézve, hogy ez a gondolat, amit én megfogalmaztam a beiktatásom alkalmával, találkozik az új kormány szándékaival, céljaival. A megvalósítást megkönnyítendő megpróbáljuk az infrastruktúránkat, intézményhálózatunkat a rendelkezésre bocsátani, illetve az erdélyi orvostársadalommal ápolat kapcsolatainkat is hasznosítani. A Keresztény Orvosok Szövetségének konferenciáján is napirendre tűzték ezt a kérdést, pozitívan fogadta az erdélyi orvostársadalom a kezdeményezésünket. Megígérték, hogy teljes mellszélességgel az ügy mellé állnak, segítenek a megvalósításában. Magyarországról is már több orvos felajánlotta a tudását, azt is, hogy hozza a műszereit.

Arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy Kolozsváron 1932-től az államosításig, 1949-ig működött a Református Kórház, tehát egy történelmi minta is lebeg előttünk. Viszont mi nem vállalnánk fel akármilyen pászmat a gyógyászat terén, hanem olyat, amit a nagyváradi kórházak nem képesek lefedni. A miénk szakmailag is komplementer intézmény lenne, például katéteres szívműtéteket végeznének benne, vagy gyermek-nőgyógyászati tevékenységet. Nem titok, hogy Nagyváradról, Szatmárnémetiből átjárnak az asszonyok Berettyóújfaluba, Mátészalkára szülni. Mi miért ne tudnánk olyan szülészeti létrehozni, ahová a kismamák szívesen jönnének, ahol emberszámba vennék őket?

– Javaslom, térjünk rá az egyház belső helyzetére. Az egyházkerület jelenleg körülbelül hány hívőt tartja számon?

– Kimutatásaink szerint mintegy 180 ezer hívünk van, de még tudunk körülbelül száz-ezerről, akik elkallódtak. Tehát a lélekszám durván megközelíti a háromszázezret. 283 anyaegyházközségünk van, és hála Istennek, már mindegyiknek van lelkésze.

– Ezek szerint, az egészen kicsi gyülekezeteknek is van már pásztor, sőt, néhány szórvány-lelkész is szolgál a kerületben. Hogyan tudják a kis lélekszámú egyházközségekben fungáló és családjuk megléteitét biztosítani?

– Körülbelül hatvan szórványunk van, húsz, részint nagyobb gyülekezetből beszovaló lelkész gondozásában. Minden kicsi gyülekezetben élő lelkipásztornak megvan a kongruája, az állam által biztosított fizetés, amiből, ugye, most a huszonöt százalékot levonják. Ezeknek az apró közösségeknek valóban az a nagy gondja, hogy bár jobban megbecsülik a

papot, nagyobb az áldozatvállalási készség, ennek ellenére a lelkésztársaink nem tudják fölvenni az őket megillető fizetést. Ezeket a gondokat úgy próbáltuk orvosolni, hogy igyekeztünk támogatni az egyházmegyei szintű kezdeményezéseket. Ugyanis az egyházmegyek létrehozták az úgynevezett szórványalopokat. A jobb helyzetben lévő lelképásztorok a saját kongruájukból gyűjtik össze azokat az összegeket, melyekkel a kiszórványosok fizetését kiégszítik. Másrészt igyekeztünk az érintett gyülekezeteket különböző pályázati lehetőségekhez juttatni. Éppen most jutottunk meglehetősen előrehaladott fázisba egy úgynevezett határon átvelő pályázatnak a lebonyolításában. Nevezetesen itt, Biharban tizenöt olyan gyülekezetet igyekeztünk megcélolni, ahol az emberek akarnak valamit önmagukkal kezdeni. A pályázatiírást a Királyhágómelléki Egyházkerület a Hajdú-Bihar megyei önkormányzattal karöltve nyerte meg. Most vannak a felmérések, várjuk ennek a tizenöt gyülekezetnek a jelentkezését, hogy közöljék: mi a fontos a saját közösségükön belül, mi az, amit meg lehetne építeni, vagy létre lehetne hozni. A Partium két megyét leszámítva mind határ menti övezet. Ilyen, határokon átnyúló kistérségi pályázatokkal a határ mindkét oldalán lehetne segíteni.

Júniusban az amerikai Grand Rapids városában megalakult a Református Egyházak Világközössége. Az ülés alkalmával sikerült a német és a svájci egyházak vezetőivel tárgyalnom. Meghívást kaptam mindkét országba. Elmondtam nekik, hogy úgy tekintsenek reánk, mint egy egyházkerületben a szórványra. Mi vagyunk a gyérülő „protestáns vég”, hiszen Erdélytől keletre már az ortodox világ kezdődik. S ha ők komolyan gondolják, hogy a református világot védeni kell, akkor legyenek szívesek a végekhez egy kicsit jobban odafordulni. Nagy örömmel szolgált, hogy mindkét egyház vezetői, a német Peter Bukowski, illetve a svájci Gottfried Locker elfogadták az általam kifejtett „egyház-filozófiát”, a nagy közösség, a nagy összefogás kezdeményezőinek felelősséget kell éreznük irántunk is, nagyobb figyelmet szentelni a mi gondjainkra a „végeken”.

– Nemrégiben lezajlottak az egyházmegyei szintű választások. Mennyire kapott lehetőséget a lelkésztársadalom fiatalabb fele az egyházi közéletben való nagyobb részvételre?

– Két egyházmegyében is közgyűlési határozattal járt együtt az esperesválasztás, ugyanis ott az esélyes jelöltek annyira fiatalok voltak, hogy nem töltötték még be a kötelező tíz éves lelkési szolgálatot. Az aradi és az érmelléki egyházmegyének az élére – az egyházkerületi közgyűlés jóváhagyásával – két olyan lelkész került, akinek még egy-egy éve hiányzott a szolgálati időből. De Zilahon, Szilágysomlyón és Temesváron is még mindig fiatalnak számító esperesünk van. A többi négy egyházmegyében idősebb, tapasztalt lelkészek maradtak, kerültek tisztségbe. Örömmel tapasztaltam, hogy az egyházkerületi, illetve a zsinati jelölések rendjén is megmaradt ez a korosztályok közötti

egyensúly. Ez a folyamat érvényes a világi tisztségviselők esetében is.

– A választási szabályzatban van egy olyan kitétel, mely szerint „egyházi tisztségekre nem jelölhetők azok, akik a kommunista diktatúra idején, valamint napjainkban nyilvánvalóan egyházzunk kárára jártak el”. Ki lettek-e sürve azok, akik ellen ilyen jellegű kifogások merültek fel?

– Igen, mégpedig úgy, hogy a jelölések megtörténtével két hét adatott arra, hogy bárki, aki a református egyház választói névjegyzékében szerepel, fellebbezhessen a jelöltek személyét illetően. Ezt követően a választási bizottság minden, a fellebbező, illetve a kifogásolt részéről felsorakoztatott dokumentumot egybevetett. Ez elég hosszadalmas, bonyolult procedúra volt. Éppen ennek az eljárásnak a kapcsán merült fel az a kérdés, hogy kik voltak azok, akik valóban kiszolgálták a kommunista rendszert, vagy kik azok, akik esetleg más természetű dolog, például erkölcsi vétség miatt nem jelölhetők. Ennek a szabályzatnak az alapján dolgozik a választási bizottság, melybe minden egyházmegye két-két tagot és egy póttagot küld. A grémium nagyon komolyan látta el a feladatát, lefolytatta a vizsgálatot, s annak alapján hozta meg a határozatot.

– Van egy nem kizáró, hanem ajánló jellegű kitétel is a szabályzatban, mely szerint nem ajánlatos „a szektás irányt képviselő egyháztagok jelölése”. A szövegben, zárójelben három-négy ilyen „képződmény” sorolódik fel, élen a CE-szövetség. Ugyanakkor a szabályzat első szakasza egy részt „az egyház minden választó tagjának biztosítja a lelkiismerete szerint való jelölést”, másrészt „a titkos jelölések biztosítani kívánják a választás titkos jellegéből adódó teljes lelkiismereti szabadságot”. Nincs mindebben súlyos ellentmondás?

– Igen, ez a kérdés önmagában tartalmaz egy ellentmondást, ugyanis sem a szabályzat, sem a kánon nem fogalmazhat feltételes, vagy félreérthető módon. Amikor ezek a kérdések felvetődtek, emlékeztettem az ide vonatkozó szabályokra: bármilyen szabályzatot, kánon módosítani csak úgy lehet, hogy az illetékes testülethez fordulunk. Még az első igazgatótanácsi ülésünk alkalmával megfogalmaztam: itt van az ideje annak, hogy terjesszék fel az esetleges kifogásokat a választói bizottság, illetve a július 3-án megtartandó egyházkerületi közgyűlés elé. Hiszen ez az a fórum, amelyik a kerületre vonatkozó szabályzatokat módosíthatja. Kiseb horderejű módosító javaslatok érkeztek, de az „egyházidegenség” kérdésének vonatkozásában nem. Ezt megelőzően a CE-szövetség két prominens tagjának javasoltam, hogy fektessék le írásban a kifogásaikat, a módosító javaslataikat, mert a közgyűlés csak ilyen formában foglalkozhat érdemben a kérdéssel. Azt gondoltam, hogy mivel érintettek, ezt a lépést meg is fogják tenni. Megtették, de csak a közgyűlés után. A következő közgyűlésen napirendre fog kerülni, de hogy az októberi választások előtt nem tárgyaltuk meg, és nem történt módosítás, az ennek a késedelemnek köszönhető. Egyébként az

egyházmegyek vezetésében is jelen vannak, a most tisztségre jelöltek között is van „listavezető” közülük.

– Újraválasztása esetén van-e már elképzelése arról, hogy miként lehet mindenki számára megnyugtatóan rendezni az egyház és a CE viszonyát?

– Én már egy esztendővel ezelőtt is elmondtam, hogy a Krisztusért és Egyházáért Szövetséget olyan egyház-testrésznek látom, amely arra vár, hogy szervezettebben integrálódjon. Az egy másik kérdés, hogy van, amiben a CE külön gondolkodik, van, amikor másképpen fogalmazza meg magát, van, amikor a nagy többségre nézve megdöbbentő dolgokat mond ki, de folytatni kell a párbeszédet. Véleményem szerint két lényeges dolog közül az egyik már meg is oldódott. Mi úgy képzeltük el a CE közösséget, mint a többi, 283 gyülekezetet, amelyik önálló személyiséggel rendelkezik. A szövetség önállóságát, függetlenségét, amiről annyit beszélnek, biztosítanánk számukra. Azonban, mivel az úgynevezett gyámintézményeknek, az egyházmegyéknek, egyházkerületnek kötelezettsége a törvényesség biztosítása, a törvényességi ellenőrzés, akkor ez kötelezettségünk megvan a CE-re nézve is. A felügyeleti jog kérdése mindig felborzolta az idegeket. Arra gondoltak, hogy Damoklész kardjaként lebeg a fejük fölött, állandó ellenőrzést jelent. Szerintem, aki követi a mi tevékenységünket, láthatja – és én most az utolsó három évről beszélek –, hogy a gyülekezeteken csupán a törvényességet kértük számon, ha baj volt egy-egy gyülekezetben, azt megpróbáltuk testvérileg módon kezelné. Tartottunk néhány vizitációt, amellyel csupán az volt a célunk, hogy olyan gyülekezetekbe is látogassunk el, ahol semmi gond nem volt, csak mentünk, hogy lássák, az egyház vezetőségének egy ilyen feladata is van: barátokhoz megy, ismerkedni, kérdéseket felvetni, ötleteket begyűjteni, vagy megoldásokat találni. Ha mást nem, összehozunk egy testvér-gyülekezeti kapcsolatot, vagy a pályázatiírásokban segítünk. Nagyon jóizűek voltak ezek a vizitációk, hiszen meglátták, hogy tényleg nem „tűzoltásra” megyünk.

Visszatérve a CE-re, kérdés, hogy a szövetség elismeri-e, hogy a református egyház kebelén létrejött missziói társaság, vagy sem. A szövetség bejegyzési okiratában viszont ez nem szerepel. Ez még függőben lévő kérdés, nekik kell megoldaniuk, hogy az alapító okiratot át tudják írni: a református egyház kebelén létrejött, a református egyházat szolgáló egyesület-ről van szó. A CE igyekezik az úgynevezett öku-menikus felekezeti közösségnek nagyobb érvényt szerezni. Ebbe az is belefért, hogy nemcsak anyanyelven, hanem más nyelven is lehet prédikálni, holott mi azt mondjuk, amíg lehet, a magyar nyelvet nem szabad hagynunk háttérbe szorulni az egyházban. Vannak olyan problémák, amelyeket a „szigorúbb” cések nem tudnak igazán elfogadni. Ez nem csak az utóbbi húsz évek az ellenállása, a harminc-negyven évvel ezelőtti dolgok is hordoztak egyfajta egyház-CE közötti feszültséget.

– Egy hat évre megválasztott püspöknek már lesz „ideje” arra, hogy az egyházfegyelmet hatéko-

nyabban felügyelje. Ugyanakkor a lelkészek lelki gondozása is felmerül, hiszen válságba kerülhetnek emberek, akár szenvedélybetegségbe sodródhatnak, avagy zilált családi körülmények közé, akár a lelkész és a gyülekezet között, akármelyiknek vagy mindkettőnek a hibájából konfliktusok támadhatnak. Ilyen szempontból van-e valamilyen stratégiája?

– Remélem, hogy akik figyelték az eddigi munkámat, észrevehették, hogy egy fontos dolgot már az első pillanatban bevezettem. A nagy nyilvánosság előtt kijelentettem: az én szolgálatom az, hogy maximálisan támogassam a testületek munkáját. Ha például választás van, akkor nem a püspök fogja meghatározni – nevezetesen ezt most Csúry Istvánra mondom, senki másra –, hogy mindez hogyan történjen, hanem az Egyházkerületi Választási Bizottság. Ha a szabályzatokkal van gond, a közgyűléshez, ha a kánonnal, az egyházkerületek közös Zsinatához kell fordulni. Valóban nagyon kényes kérdés a fegyelmelés és a lelki gondozás problémája. Itt van az ideje, hogy a Fegyelmi Bizottság úgy erősödjön meg, hogy önállóan tudja végezni a feladatát. Az egyházon kívüli világban is megvan a hatalmi ágak szétválasztása, ez az egyházkerületben is elkezdődött és tovább kell folytatódnia. A püspök feladata ebben a vonatkozásban – a zsinatpresbiteri elvek szem előtt tartásával – a testületek törvényes felügyelete, nem az állandó beleszólas. Úgy gondolom, hogy eljött az ideje annak, hogy a püspököt sokkal inkább lelki gondozó-felügyelő lelkipásztornak tekintsék. A testületeknek el kell jutniuk ahhoz az önbizalomhoz, amely gerjesztő, és identitásukat jobban egyensúlyba hozó látásmóddal, amely tudatosítja bennük, hogy igenis, ők választott emberek, és nekik ezen a téren a maximálisat kell nyújtaniuk. A magam részéről elvárom, hogy a testületeknek minden tagja elnököstől, póttagostól együtt úgy működjön, hogy ne legyen szükség külső beavatkozásra.

– Hogyan képzeled el azt, hogy az utóbbi években, hónapokban a sok személyeskedést, érzelmet felbolygató ügyek, például az átvilágítások kér-

dése miként rendeződhet véglegesen, miként csillapodhatnak le az indulatok?

Igyekezünk kell rövid időn belül pontot tenni a végére. Ugyanis az elmúlt időszaknak csak egy kis pásmája került fókuszba, s ebbe a bonyodalomba sodródott személyeket rakják ide, rakják oda, napvilágra kerülnek bizonyos dolgok, de igazából nem látok előre lépést. Addig, ameddig nem mondunk újat az 1947-es, az 1956-os eseményekről, az 1968-ban törtétekről, néhány lelkész sorsának a tisztázásáról, addig pótcselekvésnek látom azt, hogy egy adott helyzetben megragadva foglalkozunk valamivel. Hangsúlyozom, hogy az igazgatótanács és a közgyűlés határozatait be kell tartani, az átvilágítási folyamatot az egyház ügye, az egyházon belül kell történnie. És amikor megvan a végeredmény, mely nem is túlságosan sok embert érint, az igazgatótanács, illetve a közgyűlés határozza meg: mi az, ami kikerülhet a világ elé, mi nem. Világos dolog, hogy nem fogunk olyan dolgokra időt fecsecelni, amelyek minden naposak voltak, viszont azokra nagyon oda kell figyelni, akik esetleg meghatározhatják a közgondolkodást, vagy emberek sorsa felől dönthetnek, az olyan esetekre, amelyek tényleg kirívóak voltak. Az egyház elmondja ezeket a dolgokat, bűnbánatra fogja felszólítani ezeket az embereket.

– Elmúlt-e annak a kockázata, veszélye, hogy bizonyos személyek vagy körök, érdekcsoportok manipulatív célokra használhassák fel ezeket a kérdéseket?

– Az egyházkerületen belül igenis, elmúlt. Sok olyan anyag kikerült, ami nemcsak a kerület birtokában van, hanem mások is hozzájuthattak. Hogy ők mit tesznek vele, itt akár a mostani hatalmi tényezőkre, akár a titkoszolgálatokra, avagy a médiára is gondolok, arra mi nem tudunk felügyelni, hiszen nem tudjuk megfogni senkinek a kezét.

– Megválasztása esetén mit tart a legsürgősebbnek, aminek püspöki minőségében nélkülözhetetlen az immár hat esztendő ciklus alatt?

– Legfontosabbnak mindenképp az úgynevezett lelkésztovábbképzés megszervezését tartom. Van ugyan valamiféle utóképzés, melyre az egész lelkészársadalomból kíváncsiskodva eljár tíz ember, több nem. Ennek a képzésnek viszont a célkitűzése az lenne, hogy tanuljunk meg egymástól jól prédikálni. Ugyanis jelenleg a partiumi-erdélyi templomba járó híveinknek – ez Magyarországon is így van – a legfontosabb elvárása az, hogy hogyan prédikálnak nekik. Nagyon elkeseredem, ha olyan igehirdetést hallok, amely hatalmas eszméket, magasarptú filozófiai gondolatokat ad tovább szépen zengő hangon, de nem találja meg az embert, a válságba kerültét, a kismenyegét, az elesettet. A lelkésztovábbképzőkön meg kell tanulnunk, hogy egy-egy gyülekezetben mi a probléma, és arról prédikálni, nem a könyvtárszobából magunkkal hozott tudásunkat kell megmutatni, hanem azt, amit Isten a tudásunkon keresztül arra használ fel, hogy a hallgatóságunk megtalálja a lelki békéjét, a nyugalomát, a biztonságát, hiszen az igehirdetés célja, hogy gyülekezetszerű legyen. A Teológiával is szervesen együtt kell működnünk, már folytattam is teológiai tanárokkal ilyen irányú tárgyalásokat, hála Istennek, ők is nyitottak. Péntek Árpád professzor így tanított bennünket, amikor azt mondta, fiúk, három dologra kell a prédikációnak figyelnie: gyülekezetszerűség, igeszerűség, időszűrés. Ehhez hozzá teszem a magamét: ha egy lelkész nem csak így tud prédikálni, hanem munkálkodni is, akkor nincs baj. Ha történetesen nem engem választanak meg, de a püspök azt fogja mondani: gyere, István, tegyünk valamit azért, hogy az ige, az igehirdetés termőre forduljon, akár egyszerű várad-óssi papként, akár egyetemi tanárként is ott leszek mellette, hogy azt cselekedjék, jó szívvel...

SZILÁGYI ALADÁR

(Megjelent 2010. október 4-én, az ERDÉLYI RIPORTBAN)

CSERNÁK BÉLA BIHARI LELKIPÁSZTOR, KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI PÜSPÖKJELÖLT

Egy lépéssel járnai a nyáj előtt

Gyalai Béla 19 évesen, teológiai felvételi előtt vette fel példaképül szolgáló anyai nagypapja, Csernák Béla református püspök nevét. Az 1994 és 1998 között egyházkerületi főjegyzői tisztséget betöltő, 2010-ben püspökjelöltséget vállaló lelkésszel Szilágyi Aladár beszélgetett.

– Milyen változást hozott az Ön sorsának alakulásában 1989-1990 fordulóján?

– A rendszerváltás után Désaknáról hazafelé irányítottuk a szekerünk rúdját, így kerültem Biharra. 1990 januárjában értesített a Teológia, hogy készüljek fel egy ösztöndíjas külföldi továbbképzésre. Némi huzavona után ki-

is jutottam Svájcba, felesztendei genfi tanulmány után tértem haza. A bihari egyházközség akkori gondnoka, idősb Darabont Sándor tizenöt presbiterrel jött el Désaknára meghallgatni, annak eredményeképpen 1990 őszén meghívtak lelkészünknek.

– Bihar lelkipásztorként mit sikerült elérnie?

– Azonnal elkezdtem a vallásoktatást az iskolában. Családlátogatást végeztem, végigjártam az egész falut, mindenkiel meg akartam ismerkedni. Ezt követően elkezdtük a készülődést a nagyobb építkezésekre. Jelenleg úgy ezerötven lelkes a gyülekezet, akkor még na-

gyobb volt, de sokan átköltöztek Magyarországra, majd az idős szülők is követték őket. Amikor odaérkeztem, akkor még a lendület korszaka volt, az egyházi élet felporzódott, megnőtt a templomlátogatás, rengeteg gyermekbibliát, énekeskönyvet, egyházi kiadványt tudtunk eladni. 1994 és 1996 között kívül-belül felújítottuk a templomot, a tetőszerkezetet.

A Református Világtalálkozó alkalmával Kocsis Elemér debreceni püspök úr szentelte fel a megújított istenházát. Templomunk őse a 13. században épült, a századok folyamán, ahogy a falu növekedett, úgy bővült, számtalan átalakítás nyomán nyerte el a mai formáját

1802-ben, akkor emeltek tornyot is hozzá. A szentély fölötti részre még egy karzatot építettek, oda helyezték el az orgonát. A templom felújítását követően elkezdtek azoknak a történelmi helyeknek a felmutatását, amelyek a település történetéhez kötődnek. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc egyik hőse, Gáspár András honvédtábornok itteni származású feleségével Biharon telepedett le, postamesterként dolgozott, a mi temetőnkbe temették. Exhumáltuk, és megkülönböztetett helyre újratemettük, ahol történelmi megemlékezéseket tartunk minden március 15-én és október 6-án. A templomkertben vannak eltemetve Jármay Ferenc kuruckapitány és vítézei, akik 1704 évi január 7-én haltak hősi halált éppen a templom körüli útközvetben. Több kiadvány idézi fel a község múltját. Egy-egy füzetet adtunk ki Gáspár Andrásról, illetve Jármay Ferencről. Az elmúlt esztendőben, a Kálvin évforduló alkalmával Bölcsey Gusztáv debreceni püspök áldotta meg a templom bejáratánál elhelyezett Kálvin szobrot. A bihari földvárban emelt milleneumi emlékművet Trianon után felrobbantották. A hatalmas obeliszk széthordott darabjait sikerült összegyűjtenünk, reméljük, hogy azt is hamarosan a templomkertben helyezzük el.

Amikor Biharra kerültem, nem volt egy helyiség, ahol megtartsuk a presbiteri gyűléseket. Építettünk egy közösségi termet a parókia portáján. Ott tartjuk hetenként a nőszövetségi összejöveteleket, énekkari próbákat, vallásórákat, bibliaórákat. Gyülekezési helyünk a Bárka nevet kapta, hiszen az őstamentumi időkben is a bárka, Noé bárkája mentette meg az életet. Ennek a húsz évnél a legszebb eredménye az önkéntes munkával, teljes egészében saját alaptól épített új papilak. Időszakos kiadványaink közül a Bihari Hírmondó negyedévenként jelenik meg, elindítottunk egy évente hatszor megjelenő regionális egyházi lapot is, Határmenti Krónika néven, amelyben Bihar, Bors, Nagyszántó, Kisszántó, Biharszentjános, a határ másik oldalán pedig Ártánd és Berekböszörmény híreit tesszük közzé, és van egy helyi kis gyülekezeti lapunk is, a Református Híradó.

Zavart a személyeskedés, a kicsinyeskedés

– Ön bihari szolgálata kezdetétől tevékenyen részt vett az egyházi közéletben, tisztséget vállalt az egyházkerület vezetésében is...

– Amikor 1994-ben elvállaltam a főjegyzőséget, azzal a meggyőződéssel tettem, hogy a feladat – szolgálat. Igenis, szolgálni kell, legjobb tudásunk és a legjobb képességünk szerint. Tudatában voltam annak, hogy nem vagyok hibátlan, és nem vagyok Atlasz, aki a vállamra kapom a világot. Céлом volt minden gyarlóságom és gyengeségem mellett keresni és akarni a legjobbat, és a legtöbbet kihozni abból, ami ránk bízott. Nem volt könnyű, nagyon sokszor kellett szólás helyett hallgatni, nagyon sokszor, amikor hallgatni szerettem

volna, beszélni kellett, de végül is mindig jó szívvel csináltam. Volt egy olyan munkatársi közösség, amelynek a tagjaként naponta együtt örültem azon, hogy mit, hogyan tegyünk. A felelősség a reánk bízottakért, annak a tudata, hogy pásztorolásra rendeltettünk, arra készítetted, hogy legalább egy lépéssel a nyáj előtt járjunk.

– Engedje meg, hogy konkrétabb dolgokra tereljük a beszélgetést. Melyek voltak azok az eredmények, amik elégedettséggel töltötték el, és melyek, amik hiányérzetet kellettek, nem valósultak meg?

– Örömmel töltött el, ha valahova eljuthattam, amikor szolgálhattam, amikor emberekkel találkoztam. Jóleső érzéssel töltött el, ha valahol segíthettünk beteg hűveinknek, bajba jutott, gyermekét féltő szolgatársunkon, megtört, kiábrándult embereken. Amikor – bár nem voltam rá felkészülve – problémák merültek fel a Sulyok István Főiskolán, találkoznom kellett a diákokkal, helyzeteket kivizsgálni, feszültségeket feloldani, konfliktusokat kezelni, és megtapasztalni azt, hogy a közös útkeresésnek megett az eredménye, és felszabadultan megtaláltuk a megoldást. A mi munkánk nem volt látványos, az egyház működésének a belső egyensúlyát kellett biztosítanunk, hogy az egyházi élet ne torpanjon meg, s hogy el ne szálljon a hangulati túlfűtöttségétől. Mindig is zavart a személyeskedés, a kicsinyeskedés, amikor érződött, hogy a gáncoskodás lelkületével közelítünk egy-egy lelképásztor és gyülekezete problémáikhoz. Nem volt elég megküzdenni a saját magunk kicsinyességével, hanem nagyon égtünk, most hogyan szólaljunk meg, miként vesszük rá finoman és bölcsen azokat a lelkészársainkat vagy hűveinket, akik túllóttek a célon, hogy éppen az ő viselkedésük miatt van egyenletlenség. A püspöki hivatal sem volt mentes a feszültségektől, sok mindent nem sikerült megvalósítanunk, sokszor éreztük azt, hogy amit cselekedtünk, az messze van a teljességtől, hogy jobban is lehetett volna. Mint mondani szokás, a pokolba vezető út is jó szándékkal van kiköveztve. Nem lehet mindig arra hivatkozni, hogy „én jót akartam”... Azután bekövetkezett az, hogy 1998-ban püspökjelöltséget vállaltam, de nem választottak meg. Nem vagyok címvadász, nem törekedtem méltóságra minden áron. Folytattam a munkámat, azt cselekedtem, amit életcéllal választottam.

– Idézzünk el néhány gondolat erejéig az egyházi átvilágítás problematikájáról. Önnek, aki oly sok ideig „elvezete” a Securitate érdeklődését, milyen tapasztalatai vannak ebben a kérdésben? Egyáltalán: jó volt-e, hogy megindult az átvilágítás? Most vagy hamarabb kellett volna végbemennie?

– Ez valóban kényes és bonyolult kérdés. Az egyik olyan intézmény, amelyik ennek a problémának a felvetését és kezelését felvállalta, az az egyház. De vannak-e az egyháznak sajátos, más, világi intézményektől eltérő szempontjai ebben a tekintetben? Mondhatni, intézmény-specifikusak az átvilágítási módsze-

rek és elvárások? Az egyház, tudatában volt-e annak, hogy az átvilágítás kérdésének kiárasztásában, kivételében mindvégig meg kell őriznie a maga egyházi identitását, melyben mindenkor felismerhető legyen a krisztusi jelleg? Nem mindegy, hogy egy világi intézményi rendszer értékrendszerével mérünk-e, avagy pedig a krisztusi egyház krisztusi mércéjével. Megvallom őszintén, hogy a dolgok jelenlegi állása szerint nem érzem a most zajló eseményben a krisztusit. Ez egy hosszú folyamat, hiszen már 1990-ben elkezdődött, azon a bizonyos szilagyecsei megbékélési összejövetelen, amikor bűnvallás történt, amikor egy lelkész megvallotta, hogy együttműködött a kommunista titkosrendőrséggel. Ő, akkor hivatalosan is az egyház képviseletétől bocsánatot kapott, közösen vettek úrvacsorát. Innen kezdve már nem csak az íróasztaloknak kellene döntő szava legyen, hanem az úrasztalának is.

Veszélyes irányvesztés

– Javasolom, tekintünk még vissza az egyház múltbeli dolgaira. Melyek voltak a legnagyobb bajok, a legsúlyosabb hibák, mi volt az, ami leginkább ártott az egyháznak, a reformátusságnak?

– A legnagyobb kárt az egyházban az elvtelenség okozza. Az egyháznak csodálatos tanrendszeri öröksége van. A világtól nem kérhetjük számon, hogy nem aszerint cselekszik. Azt viszont számon lehet, sőt számon kell kérnünk, hogy az egyház a saját maga produktumát respektálja-e, annak a szellemében tevékenyedik? Mindenféle baj a gyökereknél kezdődik. S a gyökereket 1967-ig nyúlunk vissza. Balesetben hirtelen meghalt Buthi Sándor püspök, az egyházi hagyomány szerint következett volna, hogy a helyettese lépjen előbbre. Mindenki azt hitte, hogy a tradíció figyelembe vételével a tiszteletnek örvendő, jeles teológus, Higyed István kerül az egyházkerület élére. Ehelyett az történt, hogy az egyház elzavarta püspök-helyettes szolgáját helyettes lelkésznél Lugosra, és a saját reguláit letiporva Papp Lászlót emelte a püspöki tisztségbe. Az akkori döntés, függetlenül attól, hogy mennyire külső kényszer vagy belső intrikák eredménye volt, melegágya lett a későbbi torzulásoknak, az egyház degenerálódásának. Attól kezdve, miután megbékéltünk egy szabálytalansággal, egy törvénytelenességgel, következett a megalkuvásoknak, a devalválációnak, válságoknak a világa. Csodálkozom hűveink szeretetén, ragaszkodásán, az egyházhoz való jóindulatán, hogy még kitaranak mellettünk, miközben mi az elmúlt évek, évtizedek folyamán következtelenek voltunk, szembementünk saját magunk hitelével, amiket mi hirdettünk, mi tanítottunk. Mindez megteremtette azokat az egyenletlenségeket, amiket most megpróbálunk eltörzvíva orvosolni. Örökös huzavonával arra törekszünk, hogy valamerre hűzünk, vagy vonjuk az egyház szekerének a rúdját. Ez a fajta irányvesztés, aminek a következményeit éljük, nagyon veszélyes dolog. Akkor, amikor valakik részéről elhangzik a figyelmeztetés, hogy ne

csak zengjük a jelszót, hogy sola scriptura, egyedül az írás, hanem merjük a napi magartásunk alappillévé tenni a szentírási követelményeket, azokat a testvéreinket ne köpjük szembe, és ne nevezzük ki szektásokká. Erről az Adáshiba, Szakonyi Károly színdarabja jut eszembe, amelyben egy Krisztosz nevű hosszú hajú fiatalember megjelenik a család születésnapján „buliján”, de a familia egyetlen tagja sem veszi észre, hogy ki a vendég, a csodatételeit sem. Mi is tulajdonképpen Krisztust hajtottuk ki az egyházból. A szerkezet megvan, a struktúrát foltozzuk-toldozzuk, de nincs benne élet. Nincs benne élet, mert nincs lelke, nincs tartalma az egésznek. Akkor, amikor elkezdjük nyilvánosan hangoztatni, hogy fennáll a szektásodás veszélye, felvetődik a kérdés: melyik az a veretesebb református lelkeség, amit helyette ajánlunk, amit fel tudunk mutatni? Hol van az, miben nyilvánul meg? Azt nem lehet mondani, hogy az egyház nem él, az egyház nem dolgozik, hiszen nekünk mindig a gyülekezetek voltak az erősségünk. A gyülekezetek közösségében van élet. De mindezt valahol harmonizálni kellene, szép egységbe kellene szerkeszteni. Úgy, ahogy előttünk áll a nagy eszménykép, a Korinthusi levél, mely szerint egy test vagyunk, aminek vannak tagjai, és nem lehet tagot a tag ellen hergelni, tagot a taggal szembe fordítani. Meg kell tanulnia egyik tagnak a másikat becsülni és végtelen alázattal egymást hordozni. Olyan fajta szubjektívizmus, olyan fajta indulatelszabadulás korában élünk, mely eljutott a média világába is, olyan hangnemen, olyan tartalommal szembesülünk, amely félelemmel tölt el bennünket. Ilyen mentalitással nem lehet építeni, csak rombolni, csak értékteleníteni. Az egyházban most generációváltás van, az én nemzedékem lelkeszei már számbelileg jóval kevesebben vannak, mi már „öregeknek” számítunk. Van egy nálunk jóval számosabb fiatal közösség, ők is éppen úgy szembesülnek a mindennapi élet kihívásaival, mint mi. Persze, hogy odafigyelnek arra, hogy az „öregek” miként viselkednek, mit tesznek. Hatalmas a mi felelősségünk. Mire adunk példát? Mire ösztönzünk? Hogyan nyilvánulunk meg? A megbélyegzésekkel, a köpködéssel, az egymás becsméréssel lehet építeni? Lehet öntudatra ébreszteni, lehet többet létrehozni? Vagy egyébre van szükség, más formában? Örök értékeink vannak, tőlünk függetlenül. Miért nincs bennünk annyi alázat, hogy megkeressük az új közeledési módot hozzájuk?

– Már az Őn tisztségvállalása idején sok gubanc volt, dilemma meg vita, és kölcsönös bántás a CE-Szövetség státusza, az egyház és a CE viszonya körül. Miért és miként romlott meg ez a kapcsolat, mit kellett volna másképp tenni a rendezés érdekében?

– A Krisztusért és Egyházáért kegyességi mozgalom elvárta, hogy az egyház támogassa, és ennek az elvárásának adott hangot akkor, amikor az egyházhoz csatoltként jegyeztette be magát. Hogy jelen pillanatban hol tartunk, azt nem tudom, de kezdetben szó sem volt arról, hogy a CE el akart volna szakadni, vagy

éppenséggel szembe akart volna fordulni az egyházzal. Az biztos, hogy a szövetségnek születése pillanatától határozott elképzelése volt a maga építkezéséről, céljairól és azok megvalósításáról. Az egyháznak mindezzel szemben volt egy lépéshátránya, mert nem értette meg, hogyan lehet így megfogalmazni célokat, ilyen határozottan fellépni. A szövetségnek megvolt a maga erőteljes képviselője, gondolkodott itt az idős, börtönviselt emberek tekintélyére, és a hozzájuk csatlakozott fiatal lelkesek és világiak lendületére. Mindezek szárnyakat adtak a megváltozott körülmények között életre induló CE-nek. És az egyház ezt nem értette. Gyanakvás támadt kölcsönösen, a gyanakvás megmérgezte a kommunikációt. Ebben a hangulatban, ebben a helyzetben nagyon nehéz volt keresni a konszenzust. Volt egy pillanat, amikor már ott tartottunk, hogy létre jön a teljes, írásba foglalható megegyezés, s aztán ez az utolsó pillanatban megbukott. Azóta sajnálatos módon teherként hordozzuk az egymás mellett élésnek ezt a formáját, az előtételeket, gyanakvásokat, holott mindezt már régen ki kellett volna nőni. Hogy létezik az, hogy betokosodva őrizzük a gyanakvásokat, és még mindig nincs egység közöttünk?

Érzem az érdeklődő bizalmat

– Engedelmeivel, hadd tegyek fel egy abszolút újságírói kérdést: miért vállalja el most, 2010-ben a püspökjelöltséget?

Ez tényleg különös, hiszen lehet, hogy egy politikus megengedheti magának, hogy két veszített választás után harmadszor is újra induljon. Furcsa kérdés, hogy én ezt keresztyén emberként vállalom-e? Elvállalom, mert ismét kollegák kértek fel arra, hogy valóban, őszintén megtegyem, ugyanis megvan a példa arra, hogy volt, aki ezen a „másik oldalon” felvállalta, de félúton visszalépett. Viszont tudják, hogy ha én igent mondom – akár az előző két alkalommal –, minden következményével vállalom. Egyrészt érzem az érdeklődő bizalmat, másrészt ismerik, hogy minémű lélek lakozik bennem. Tisztában vannak azzal, hogy mennyi jót és mennyi rosszat feltételezzenek rólam. Mindig eléggé átlátható ember voltam, látják, hogyan dolgozom otthon, hogyan viselkedem, mit hoztam létre, mennyire törekedtem emberi dolgokra. Úgy érzem, ebben a felkérésben benne van az értékelése annak, aki vagyok.

– Feltehetően már arra is gondolt, hogy megválasztása esetén mi az, amihez az újonnan tisztségre jutott püspöknek első időben hozzá kell látnia?

– Az első követelmény, mert hiszen távol kerültem az egyházvezetéstől, hogy megismerjem a valódi helyzetet, mi is van most. A másik az, hogy bontsuk le a különbséget az egyházi vezetés és a vezetettek között. Köztudatba kell emelni: együtt vagyunk hivatva arra, hogy egyházat alkossunk. A végtelen megkopottságban, hitelvesztésben, amit a híveimen keresztül

érezkelek, akik közül számosan a nagyváradi piacozásból élnek, sokkal jobban tudják, hogy mi a helyzet a református egyházban, jobban ismerik, hogy milyen a hangulat, mint gondolnánk. Látom, hogy bennük van az a természetes igény, hogy ha tartoznak valahova, nem szégyennel, hanem örömmel kötődjenek oda. Az egyház hitelének megújítását újra elővenni, és azt szolgálni teljes erővel, ez is nagy és fontos feladat. Lényegesnek tartom azt munkáim az eljövendőben, hogy valóban váljék napi feladattá a megújulás. Az a bizonyos, múlt század közepi egyházi mozgalom, nem csak az általános renovációt, megújítást szorgalmazta, hanem az úgynevezett agglomeráció, naponkénti megújulás szükségességét. Nem lehet egy nagy, elvi megújítási műveletet végrehajtani, addig, amíg a napok szerint nincs megújulás. Minden napban az embernek újra kell kiteljesednie. Ezt a folyamatot a közösségekben, a kettő-hármas együttléteben, illetve a gyülekezetek, a hívek együttlétének a közösségében lehessen érzékelhetővé tenni.

– Az egyház maga pasztorációs és egyéb feladatokat „ellátó” intézmény. Ebben a rendszerben, mint organizmusban lát-e valamit, amin változtatni kellene, megújítani, vagy visszaállítani a régi rendet?

– Ez is egy nagyon kényes, de megkerülhetetlen kérdés. Az egyház intézményrendszere az évszázadok folyamán alakult ki olyanná, mint amilyen most. Ez így, önmagában nem szent és sérthetetlen. Bármilyen fájdalmas erről beszélni, de egy ilyen megváltozott, posztmodern társadalomban a struktúrák átrendezése kerkövetelmény. Behozhatatlanul le fogunk maradni a kortól, amelyben élünk. Nem mondanék igazat, ha azt mondanám, hogy van egy kész, elképzelt modell előttem, hogyan kell institutionálisan, szervezeten, szerkezetileg változtatni, de érzem, hogy erről beszélni, erről gondolkodni kell. Ezzel a mechanizmussal az egyház szekerét tovább vinni, szinte lehetetlen. Tudjuk és érezzük is, hogy az egyházi kapcsolataink beszűkültek, formálisakká váltak. Holott nagyon fontos, hogy az egyház a híveket átfogó egyéb, közéleti, hazai és külföldi intézményekkel, testvéregyházakkal, a politikai szférával is elvszerű, de rendszeres kapcsolatokat ápoljon.

Tanuljunk meg ajtót nyitni

– Hadd essen szó az igazi jövőről: a gyermekekről, az ifjúságról, az újabb nemzedékekről, akik remélhetőleg az egyház legszlesebb és legaktívabb rétegeit fogják képezni. Az ifjabb nemzedékek sora hogyan válhat valóban a református egyház jövőjének a letéteményesévé?

– Az egyház, nemde, táplálkozott abból, hogy családokban nőttek fel a gyermekek, a szülők és a nagyszülők körében, együttlétük alkotta a társadalom sejtjeit. A jelenlegi társadalomban nagyon sok a szétőredezett család, sok a fél, a rész, a töredék, nekünk ezeket kell

összefognunk, ebből a helyzetből kell továbbmennünk. Az első és legfontosabb dolog a gyermekeknek, az ifjúságnak a megszólítása, a megérintése, a velük való kapcsolattartás. Egészen más a helyzet, mint tizenöt-húsz évvel ezelőtt. Annyira a vizuális kultúra, a vizuális technika lett úrrá az embereken, hogy már a kisközösségek egyben tartása, a közösségi élet gyakorlása is nagyon nehéz, akár egyházközségi, falusi szinten is. Ezeket összefogni, rendszeresen közösségi alkalmakat biztosítani számukra, akár vakációs programok, akár valamilyen munkában való közös részvétel révén, megtanítani őket közös értékeket teremteni, megannyi fontos feladat, akár a fiatal családok megérintése, összefogása, a vallás, a hit vállalására és megtartására ösztönözni őket. A református egyháznak nagyon szép hagyományai vannak a megújulás terén. A jelenlegi fáradtság, fásultság közepette jó dolog, hogy vannak kiutat kereső híveink. Nem tudom elfogadni azt az előítéletet, mely szerint, aki másképpen találja meg a lelki békéjét és nyugalmát, az egyértelműen „szektás” volna. Ne bélyegezzünk, ne rekeszünk ki, ellenkezőleg, tanuljunk meg ajtót nyitni, tanuljunk meg kezet nyújtani, befogadni, anélkül, hogy az önazonosságunkat feladnánk.

– *A református egyház lényeges dimenziója a zsinatpresbiteri jelleg. Lát-e valamilyen megoldást arra, hogy ne váljék papcentrikus egyházzá? Hogyan lehetne elérni azt, hogy a világiak minden szinten nagyobb részt vállalhassanak az egyház irányításában, többet kezdeményezhessenek?*

– Ez egy olyan kihívás, kerkövetelmény, amely alól nem térhetünk ki. A kommunizmus világában kialakult egy bizonyos egyházkép, amely észrevétel nélkül áthagyományozódott, és a mai napig él. Közönségesen úgy fogalmaznám meg, hogy sokan ma is úgy tekintik, hogy „az egyház a pap káéfteje”, ezért a pap a felelős. Az a lelkész, akinek nincsen különösebb gazdasági, szociológiai, közéleti, politikai és egyéb képzettsége, amivel minden feladatot fel tudna vállalni. Az egyház visszakapta a javait, az épületeket, földeket, így sok kihívás nehezedik rá. Nagy baj, ha a gyülekezete, a szűkebb környezete azt várja el tőle, hogy egyedül vállaljon mindenért felelősséget. Meg kell tanulni a munkatársakat kinevelni, a közösség által kitüntetett bizalommal megválasztott képviselőknek, a presbitereknek tudniuk kell, hogy mit jelent presbiternek lenni, milyen kötelezettségeik, jogaik és lehetőségeik vannak. Ezek az emberek legyenek valóban egyházorientáltak, akik a tudattal végezzék a maguk szolgálatát, hogy ennek ugyanúgy tartoznak eleget tenni, mint a lelkipásztor.

SZILÁGYI ALADÁR

(Megjelent 2010. szeptember 21-én, az ERDÉLYI RIPORTBAN)

Elkészült Batizi András szobra

A Batizi Református Egyházközség elnöksége október 5-én Lázárban járva, Kovács Albert kőfaragó mestertől átvette a szakember által elkészített Batizi András mellszobrot.

„Két esztendő küzdelmes és fáradságos munkája után Isten kegyelméből megvalósult egyházközségünknek az az álma, amely településünk híres szülöttjének, Batizi András reformátornak az emléket örökíti meg” – fogalmazott a mellszobor átvétele alkalmával Király Lajos, a Batizi Református Egyházközség lelkipásztora. Mint elmondta, a mellszobor elkészítésének gondolata még 2008 őszén megfogalmazódott az egyházközség presbitériumában. „A sokáig csak „elfeledett reformátor”-ként emlegetett Batizi András emlékének felidézése már az 1990-es évek végén elkezdődött azzal, amikor a batizi református templomunk belsejének falán, a szöszékkkel szemben egy emléktáblát helyeztet el a gyülekezet” – fejtette ki Király Lajos.

„A Batizi András reformátorunkról elkészített mellszobor felállításával az a célunk, hogy településünk neves szülöttét – akinek ebben az esztendőben ünnepeljük születése

félévezredes évfordulóját – felemeljük a történelem sötét homályából és kellő fényt adjunk az ő személyiségének, munkásságának” – mondta Király Lajos. A batizi református hívek a 2008-as esztendő végén határozták el véglegesen azt, hogy Batizi András emlékére szobrot készítenek. „Ekkor kerestük fel Erdei Istvánt, a szatmárnémeti Aurel Pop Zene- és Képzőművészeti Líceum tanárát, aki megtervezte Batizi András alakját. Utána elmentünk megyénk egyik legkiválóbb kőfaragójához, a lázári Kovács Alberthez, aki műgránitból elkészítette a szobrot, műkőből pedig alapzatot készített” – foglalta össze a batizi reformátusok vezetője a több mint két évig tartó előkészületeket. Batizi András mellszobrának felavatására a Reformáció Emléknapiján, október 31-én, vasárnap délután a 3 órától kezdődő istentiszteletet követően kerül sor egy nagyszabású ünnepség keretében.

2010. október 6.

IFJ. KOSZTA ENDRE

(SZATMÁRI FRISS ÚJSÁG)

KÖZLEMÉNY

„Vallásszabadság Európa szomszédságában: Mi a szerepe a vallási szereplőknek és az Európai Külügyi Szolgálatnak?” címmel rendezett közös szervezésű konferenciát 2010. október 11-én az Európai Katolikus Püspöki Konferencia brüsszeli képviselete (COMECE), a Konrad Adenauer Alapítvány és a Német Protestáns Egyház (EKD) brüsszeli képviseleti irodája, az Európai Parlament brüsszeli épületében. A rendezvény az „Iszlám, Kereszténység és Európa” sorozat negyedik kiadása.

Tökés László, az Európai Parlament alelnöke megnyitó beszédében az egyházi vezetők felelősségét hangsúlyozta a demokrácia, a békés együttélés és a polgári társadalom megvalósításában. Ha „békében, biztonságban és szabadságban kívánunk emberhez méltó életet magunknak, akkor ezt csak a mások emberi méltóságának és jogainak, lelkiismereti és vallásszabadságának az elismerése és biztosítása által valósíthatjuk meg” – mondta európai képviselőnk.

Othmar Karas osztrák néppárti képviselő az Európai Külügyi Szolgálat hangsúlyos felépítését várja el a világ más részein üldözött keresztények védelmében. Ennek vonatkozásában általánosnak mondható az az elvárás, hogy a Catherine Ashton vezette új európai intézmény a jövőben az emberi jogok szintjén érvényesítse a vallásszabadságot.

Abdul Monem al-Mashat kairói egyetemi tanár szerint Egyiptom már jó úton jár, ugyanis a 2007-ben módosított alkotmány az állampolgárságot és a vallásszabadságot nem köti valláshoz, ez utóbbi minden felekezethez

tartozót megillet. Szerinte a vallásszabadság a szabadságjogoktól elválaszthatatlan, nem szabad külön kezelni. A vallási alapon való üldözés egyébként Egyiptomban egyes helyi politikusok eszköze, ennek folytán politikai kérdésként és nem vallási ügyként kezelendő.

Athanasiosz patriárka, aki a görög egyház képviseleti irodáját vezeti Brüsszelben, a vallás szabadságát biztosító, az egyén által megválaszolható filozofikus kérdésekről értekezett, szemmel láthatóan a „kényes kérdések” elkerülésére törekedve.

Zárszában Tökés László összegzőképpen elmondta, hogy a vallások közötti párbeszéd valójában csak akkor tölti be rendeltetését, hogyha politikai téren is kifejti hatását, s nem válik öncélúvá, hanem hozzájárul a vallási-egyházi konfliktusok megoldásához, Európában pedig a bevándorlók és az őshonos lakosság közötti kapcsolatok rendezéséhez. Az azonos fogalomkészlet és a közös nyelvezet hiányában a párbeszéd, úgy tűnik, gyakran monológgá válik. Ehhez járul hozzá az a körülmény, hogy az emberi jogok egyetemességét a muzulmán vallás nem ismeri el. Mindazonáltal az emberi jogok és a vallásszabadság következetes képviseletéről mi semmiképpen sem mondhatunk le.

„Isten segítsen és végezze el azt, amihez mi gyengék vagyunk” – zárta a konferenciát európai képviselőnk.

Brüsszel, 2010. október 12.

TÖKÉS LÁSZLÓ EP-alelnök
Sajtóirodája

Bemutató látogatás a Németországi Református Egyháznál

2010. október 8-án Csúry István püspök Antal János előadótanácsos társaságában bemutatkozó látogatást tett a frízöldi Leer városában a Németországi Református Egyház székházában. A Németországi Református Egyház részéről Jann Schmidt püspök képviselőjében Hilke Klüver asszony, Dietmar Arends, az ökumenikus és diakóniai ügyosztály vezetője, Wolfgang Wagenfeld, a Református Egyház diakóniai szolgálatának igazgatója és Ulf Preuß sajtószerkesztő látta vendégül egyházunk képviselőit.

A két egyház közötti kapcsolat egyházvezetői és gyülekezeti szinten is több éves múltra tekint vissza, a Németországi Református Egyház diakóniája kiemelt támogatója a Királyhágómelléki Református Egyházkerület

missziói szolgálatának, különösen az élesdi gyermekotthon vonatkozásában. A vezetői szintű találkozás célkitűzése az eddigi kapcsolatok kiértékelése volt, valamint a jövőbe mutató együttműködési lehetőségek számbavétele a két egyház ökumenikus és diakóniai munkásságában.

A nyílt, testvéri beszélgetések mentén a következőkről esett szó: (1) a Királyhágómelléki Református Egyházkerület társadalmi helyzete és ökumenikus kapcsolatrendszere; (2) az erdélyi/partiumi protestáns identitás kérdései; (3) a kisebbségi egyházak viszonya a többségi egyházhoz, államhoz, illetve az együttműködés lehetőségei; (4) Egyházkerületünk diakóniai kezdeményezéseinek és intézményeinek hely-

zete és hosszú távú esélyei, és (5) az együttműködés konkrét lehetőségei/ kölcsönös elvárásaink.

A testvéri látogatás hagyományteremtő kezdeményezés, a Németországi Református Egyház küldöttsége a közeljövőben felkeresi egyházkerületünket. Egyházaink közötti kapcsolataink megerősítése jelképeként Csúry István püspök a Váradi Biblia hasonmás kiadásának egy példányát ajándékozta a vendéglátóknak.

Hannover, 2010. október 8.

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLATA

Földi perspektíva – mennyei látás

Életünk a kegyelmes Isten színe előtt, a szentek közösségében zajlik, Mennyei Atyánknak Jézus Krisztusban tett ígéreteiben bízva, és így a hívő ember még a végidők ítéletes képeit is a kegyelem ígérete felől tekinti.

Csúry István püspök, a Németországi Református Egyháznál tett bemutatkozó látogatása alkalmával 2010. október 7-én a hannoveri magyar közösséget is meglátogatta. Az összeíjvetelt megnyitó bibliaóra alkalmával Csúry István püspök a Jelené-

sek Könyve 9,13-21 alapján hirdette Isten ígését, és a fentebb röviden összefoglalt igei gondolatokkal, Isten Jézus Krisztusban megígért kegyelmét kiemelve szolt arról, hogy mi az, ami minden távolság, társadalmi különbözőség és különböző nehézségeink ellenére is hívő népünk tagjait összeköti.

A bibliaórát követően élénk beszélgetés alakult ki a Királyhágómelléki Református Egyházkerület képviselői és az észak-németországi, illetve hannoveri magyar

közösség jelenlévő tagjai között. A kötetesebb formájú beszélgetést szeretetvendégség követte, amelynek keretében lehetőség nyílt személyesebb beszélgetésekre is.

Hannover, 2010. október 8.

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
TÁJÉKOZTATÁSI
SZOLGÁLATA

KÖZLEMÉNY

„Szívvel köszönjük, hogy eljöttetek és mindezt megosztottátok velünk. Látogatásotokat a közeljövőben viszonzni fogjuk és különösen keressük a konkrét együttműködési lehetőségeit.” Ezekkel a szavakkal búcsúzott el D. Peter Bukowski, a Németországi Református Szövetség elnöke a Királyhágómelléki Református Egyházkerület képviselőitől, Csúry István püspöktől és Antal János előadótanácsostól, akik németországi körútjuk alkalmával október 8-án a Református Szövetség elnökségének soros őszi gyűlésén vendégként részt vettek, ezt követően pedig többetű megbeszélést folytattak a jelenlévőkkel.

A Református Szövetség a Németországi Református Egyház a Lippai Egyház és a más németországi tartományi egyházakban élő, református gyökerű gyülekezetek képviselő testülete, amely 1884-ben jött létre a református egyházaknak a tanításban, istentiszteletben és

egyházszervezetben őrzött kincseinek ápolására és továbbadására. A közös gondok és az ezekből adódó közös feladatok megvitatása céljából az elnökség negyedévenként összeül. A gyűlések közötti időszakban a Szövetség főtitkára – jelenleg Jörg Schmidt – koordinálja a tevékenységeket és gondoskodik a döntések gyakorlatba ültetéséről.

Csúry István püspök Egyházkerületünk rövid történetének, jelenlegi helyzetének és elsőbbségi célkitűzéseinek rövid bemutatása után az ezzel kapcsolatos kérdésekre válaszolt. Jörg Schmidt főtitkár, a jelenlévők nevében felajánlotta Egyházkerületünknek, hogy megfelelő német nyelvtudással rendelkező végzős teológus diakónaink és ifjú lelkesek, illetve egyházzenei szakembereink meghívást nyernek a Református Szövetség által létrehozott, Halle városában meghonosított ösztöndíj-programba. Ezen túlmenően lelkipász-

tori közösségünk képviselői alapon bekapcsolódhat a Szövetség által évenként megrendezésre kerülő Református Nyári Egyetemre. E két együttműködési lehetőség részleteit Jörg Schmidt főtitkár egyházkerületünk külügyi külömmegbizottjával, dr. Anca Tibor Attila lelkipásztorral együtt fogja kidolgozni, aki jelenleg a hannoveri székhelyű EKD Külügyi és Ökumenikus Főosztályának referense és a teológus ösztöndíjprogramok koordinálásával foglalkozik. Egyházkerületünk a Heidelbergi Káté 450 esztendejére visszatekintő, 2013-ban megrendezésre kerülő jubileumi megemlékezésbe is bekapcsolódik, közös programok, illetve kiadványok révén.

Hannover, 2010. október 11.

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLATA

Címünk: RO-410210 ORADEA
str. Jean Calvin nr. 1, jud. Bihor
Telefon/Fax: (+40)259/416-067
E-mail: partiumikozlony@yahoo.com
Honlap: www.kiralyhagomellek.ro

A szerkesztőbizottság elnöke:
CSÚRY ISTVÁN
Felelős szerkesztő:
WAGNER ERIK

Tördelőszerkesztő: Kraftsikné Petrikó Ildikó
Készült a Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
Szenci Kertész Ábrahám Nyomdájában